

BOUSOVÁK

Dvuměsíčník ♦ Ročník 56 ♦ číslo 5/2020

Zpravodaj města Dolního Bousova

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,

po prázdninách a dovolených jsme si mysleli, že se vrátíme k normálnímu životu. Bohužel opak je pravdou. Každý den se na nás valí množství negativních informací, příkazů, zákazů a doporučení v souvislosti s tolik mediálně propagovanou nákazou COVID-19. Dnešní média, úřady a instituce neřeší v podstatě nic jiného než jenom to, co souvisí s nákazou. Kdy jsme naposledy v médiích slyšeli něco pozitivního? Přitom je tolik témat v naší společnosti, která by si zasloužila řešit. Musíme se smířit s tím, že vir tady je a naučit se s ním žít, ale normálně. Nepanikařit a nerozšiřovat mylné informace mezi občany. Každý z nás se musí chovat ohleduplně ke svému okolí a doufat, že tento stav v dohledné době odezní.

Odložené investice

Bohužel koronavirová krize dolehla i na některé plánované investiční akce, které město v posledním čtvrtletí plánovalo zrealizovat. Jedná se zejména o vybudování nových chodníků v ulici *Tovární* a *Lhotecká*. Na obě akce má město platné stavební povolení. Jedná se o investici ve výši 4 mil. korun. Další investicí, kterou město odkládá, je modernizace budovy čerpací stanice pitné vody ve Střehomi ve výši 1 mil. korun. Důvodem je pokles daňových příjmů za prvních devět měsíců zhruba o 10 % z rozpočtovaných daňových příjmů. Stát se snažil kompenzaci ve formě bonusu 1250,- Kč na obyvatele kompenzovat ztrátu.

/pokračování na straně 3/

Žáci třídy 1. A s paní učitelkou Ivetou Plíškovou.

Prvnáčky z letošní 1. B s paní učitelkou Radkou Procházkovou.

Přivítání žáků prvních tříd

Konečně! Po dlouhém půl roce jsme opět mohli zahájit nový školní rok v plném školním provozu. Na školním dvoře jsme přivítali 45 prvňáčků, 45 párů zvědavých očí plných očekávání a radosti z každého školního dne. Každý prvňáček dostal sladkou perníkovou medaili a při-

vítal se se svojí paní učitelkou. Žáci 1. A s paní učitelkou Ivetou Plíškovou a žáci 1. B s paní učitelkou Radkou Procházkovou. Přejeme všem našim čerstvým prvňáčkům šťastný start do jejich nového školního života.

Mgr. Kateřina Karnová

Zpěvák Ivan Mládek na Bousovských slavnostech.

3. Bousovské slavnosti se těšily velké návštěvnosti.

Vystoupila Březovanka a Jožka Šmukař.

Orchestr Karla Vlacha a Martin Chodúr.

Malé tanečnice z TK Impuls Mn. Hradiště.

Potlesk sklídil i Walda Gang s písněmi W. Matusky.

Slovo starosty

/dokončení ze strany 1/

Tuto kompenzaci pro obce a města vybojoval Svaz měst a obcí, jehož je naše město členem. Pro Bousov se jednalo o částku 3,5 mil. korun. Ale i tak město musí myslet na další období, zejména na rok 2021 a 2022. Díky dobrému hospodaření v minulých letech je rozpočet města v dobré kondici, proto si můžeme dovolit dále město a majetek modernizovat. Jaké budou daňové příjmy v příštím roce a roce následujícím? Predikce jsou zatím pesimistické, odhad je -10 % oproti stávajícím daňovým příjmům před vypuknutím krize.

Příprava rozpočtu

Město začne na podzim připravovat rozpočtový výhled na roky 2021-2022 a zejména rozpočet na příští rok s ohledem na uvedené predikce. Uvidíme, co si budeme moci dovolit a co ne. Budeme se soustředit na projekty, které máme podpořené získanou dotací z Evropských fondů. Jedná se zejména o **zateplení budovy MŠ** na náměstí naproti škole a **vybudování sociálních bytů** pro sociálně slabší skupiny v ulici Tovární v bývalé budově armády ČR. Mělo by zde vzniknout celkem 13 nových bytů různých velikostí. Budova by se měla kompletně opravit. Součástí záměru je revitalizace přílehlého okolí, tzn. výsadba zeleně, mobiliář a parkovací místa pro budoucí nájemníky. V roce 2022 bychom chtěli zrealizovat projekt **modernizace stávajícího rozhlasu na bezdrátový** ve městě a všech místních částech. Na tento projekt máme již schválenou dotaci ve výši 3,7 mil. korun ze Státního fondu životního prostředí.

Možné nové dotace

Dále město bude sledovat připravované dotační výzvy Ministerstvem pro místní rozvoj, které by měly být zveřejněny v závěru roku. Pokud to bude možné a dotační tituly to umožní, město by požádalo o **dotaci na rekonstrukci a rozšíření budovy sokolovny**, dále na **dokončení opravy hřbitovní zdi** na hřbitově v našem městě a na **opravu hřbitovní zdi v místní části Bechov**. Dále se připravují dotační tituly na sport a využití občanů v rámci volného času. Zde bychom chtěli požádat o dotaci na několikrát odložený projekt **vybudování In-line dráhy v Brízkách**. Uvidíme, jaké budou možnosti. Určitě bychom chtěli požádat o **dotaci na nové chodníky v místní části Horní Bou-**

sov podél krajské komunikace. Projektová dokumentace je zpracovaná, stavební povolení jsme obdrželi v měsíci září. Nyní nás čeká schůzka u poskytovatele dotace, kterým je Státní fond dopravní infrastruktury. Projekt bude posouzen, zdali splňuje podmínky pro podání žádosti. Pokud bude vše v pořádku, nebude nic bránit podání žádosti a následnému čekání, jestli bude město úspěšné. Určitě budeme sledovat výzvy, které vyhlašuje Státní fond životního prostředí. Zde bychom chtěli požádat o dotaci na **III. etapu modernizace veřejného osvětlení** v našem městě za úsporné LED osvětlení. Tím bychom dokončili komplet modernizaci veřejného osvětlení s cílem výrazné úspory spotřeby elektrické energie.

Dokončené projekty

Nyní se budu věnovat dokončeným investičním projektům. K 1. září, město jako zřizovatel základní školy, předalo škole do užívání dvě **nové jazykové učebny** v podkrovní budovy včetně vybavení IT techniky a nového nábytku. Součástí projektu jsou i nová sociální zařízení pro žáky a samozřejmostí je bezbariérový přístup do nových prostor. Celkové náklady na vybudování učeben se vyšplhaly na 3.878.790 Kč s DPH. Velkou část nákladů pokryla dotace z Integrovaného regionálního operačního programu ve výši 2.849.895 Kč. Stavbu provedla ke spokojenosti všech stavební firma Miroslav Hochman z Hrádku nad Nisou.

Další dokončenou stavbou je **revitalizace sídliště**, která byla rozdělena na několik etap. I. etapa se zrealizovala v loňském roce. Zbylé dvě etapy se dokončily během

letošního roku. V rámci projektu se vybu- dovala nová parkovací stání, nové povrchy na místní komunikaci, odvodnění zpevně- ných ploch, nové chodníky, nové veřejné osvětlení, nová dešťová kanalizace mezi budovami, prostor pro třídění odpadů atd... Celkové náklady na komplet staveb- ní práce činí 6.199.073 Kč s DPH a byly hrazeny z rozpočtu města.

Počátkem září byla dokončena **stavba nové lávky pro pěší a cyklisty** přes potok Klenice v ulici V Lipkách u pečovatelské- ho domu. Stavbu prováděla firma BREX spol. s r.o. Liberec. Stavba probíhala po- někud déle, ale podle časového harmono- gramu. Celkové náklady na stavbu činily 4.554.093 Kč s DPH a byly kompletně hrazeny z rozpočtu města. Nyní probíhá oprava menší lávky přes Klenici směrem k hřišti. Zde byly narušeny obě patky láv- ky při poslední červnové povodni. Stavba by měla být dokončena do poloviny října, než se začne vypouštět Červenský rybník.

Další chystané akce

Co se připravuje pro podzimní měsíce. Určitě za připomenutí stojí přípravy na **vy- budování 3. naučné stezky**, která povede od vlakového nádraží směrem ke sběr- nému dvoru, dále směr rybník Zvolínka, zde po okraji pole se napojíme na obno- venou polní cestu, která bude slavnostně osázena ovocnými stromy. Na tuto výsad- bu přispěla ze svého grantu automobilka Škoda Auto. Po osázení cesty budeme pokračovat směr Rachvala do míst, kde se před lety pálily čarodějnice. Zde vznikne odpočinkové místo. Dále budeme pokračovat krátce po silnici směrem Zahrádka a po několika metrech se vydáme polní cestou k rybníku Podlesník a odtud směr ulice K Šancím. Přes Zahrádka nás stezka dovede až k rybníku Pískovák, kde bude stezka končit. Na trase bude celkem osm naučných tabulí, které budou pojednávat o daném místě či lokalitě. Nezapomeneme samozřejmě na děti, součástí stezky bude opět poučná hra a několik hracích prvků. Otevření stezky je naplánováno na středu 28. 10. 2020 (svátek), čas bude upřesněn.

Město se v dalším plánovacím období chce věnovat našemu náměstí. Proto se rozhodlo zadat zpracování studie na **revi- talizaci náměstí T. G. Masaryka**. Pracovní studie byla již zpracována v roce 2005, ale bohužel se nikdy dále nepokročilo. Od té doby se požadavky na využití prostoru náměstí změnily. Zpracováním studie byly pověřeny dvě dámy Ing. arch. Irena

Pátková a Ing. arch. Jitka Paroubková Ph.D. z Prahy. Obě dvě architektky se podílely na pracovní studii v roce 2005. První koncepty a návrhy by měly být hotové do konce letošního roku.

Mnozí z vás si všimli, že v areálu fotbalového stadiónu probíhá výstavba různých překážek a konstrukcí. Petr Vinický, místní občan a český reprezentant v OCR, přišel s myšlenkou vybudovat **areál s překážkami pro děti a širokou veřejnost**. Toto mu město umožnilo a nyní tento areál pomalu vzniká pro rozvoj všeobecné tělesné zdatnosti a připravenosti. Každý okruh bude čítat různý počet překážek určených k překonání. Například balanční, ručkovací nebo k přezení či podlezení. Překážky budou umístěny do terénu bez velkého zásahu

s minimem úprav terénu. Pouze pro vyrovnání do souměrnosti. Dalším cílem je založení kroužku pro děti, kde by si rozvíjely svoji tělesnou zdatnost sílu a vytrvalost.

Závěrem bych chtěl poděkovat všem, kteří se podíleli na organizaci Dětského hasičského dne. Zejména členům JSDH Dolní Bousov za bezproblémový průběh akce. Také patří dík zástupcům SDH Bechov a SDH Solec-Malobratřice za jejich vystoupení a prezentaci hasičského sportu. Nemohu zapomenout poděkovat členům SDH Rohatsko za ukázkou požárního útoku s dobovou stříkačkou.

Krásný podzim a snad bude lépe.

*Miroslav Boček
starosta města*

Vyhodnocení ankety o městské zeleni

V loňském roce byl pro město Dolní Bousov a spádové obce vytvořen dotazník, s cílem zjistit potřeby veřejnosti a vnímání zeleně občany města. Zajímaly nás názory na množství okrasných prvků zeleně v ulicích města a jejich péči, zda by lidé uvítali více stromů, květin či cyklostezek, jaké vybavení jim ve městě chybí nebo jaké jsou cíle jejich procházek.

Dotazník byl k dispozici na stránkách www.vyplnto.cz a také v tištěné podobě v městském zpravodaji. Ankety se koncem roku 2019 zúčastnilo celkem 130 lidí a řada z nich položila i konkrétní dotazy nebo připomínky, dostali jsme i řadu podnětů na zlepšení, ale i poděkování za dosaavadní péči.

Město Dolní Bousov si velmi cení Vašeho aktivního přístupu k problematice veřejné zeleně a děkuje Vám za odpovědi. Všechny podněty pro nás byly přínosné a využijeme je při péči o zeleně.

Podle výsledků ankety je veřejná zeleně a cyklostezky nejvíce využívána 1x měsíčně ke krátkým procházkám, často s dětmi, a sportovním aktivitám (nejvíce jízda na kole). Nejčastější kritika je podle odpovědí směřována k neukázněným pejskařům a neukázněně parkujícím automobilistům. Dále Vás často trápí stav koupaliště a téma hřišť pro děti, ať už jejich nedostatek (byť záleží na lokalitě) nebo potřeba zrenovovat

stávající. Množství zeleně bylo vnímáno jako dostačující (kromě Horního Bousova), ale byla připomínána nedostatečná péče. Zejména o nově vysazenou zeleně.

Níže jsou uvedeny nejčastější typy připomínek a naše odpovědi na tyto podněty. Vaše návrhy jsou rozříděny podle odpovědí do různých kategorií. Podněty byly seřazeny podle toho, zda se již realizovaly, momentálně se řeší nebo jejich realizace v plánu. Samostatnou kapitolu tvoří náměty, které z nějakých důvodů v našem městě realizovat nebudeme nebo to prostě nelze. U některých odpovědí jsme netušili, co je tím myšleno, nebo kde by se měly realizovat (např. připomínka: zrcadlo v křižovatce – není zřejmé, kde ani co je s ním požadováno), ty jsem z výsledků zcela vypustila.

Protože se připomínek sešlo opravdu velké množství, budou odpovědi vedení města na Vaše náměty vycházet ve zpravodaji Bousovák na pokračování ještě v několika následujících číslech. Námět občana je pro odlišení uveden kurzívou – reakce vedení města pak modrým písmem.

Dita Řihová

Realizováno

- *Výsadbba aleje mezi Dolním Bousovem, Rohatskem a případně Svobodínem/Bechovem, jak u naučné stezky, tak třeba i kolem vozovky = stín v parných letních*

Odpadový sloupek

Jak se recyklují nápojové kartony

Nápojový karton je v ideálních podmínkách velmi dobře recyklovatelný. Nápojové kartony se recyklují v papírnách pomocí tzv. vířivého rozvláknění. Nejprve se oddělí jednotlivé vrstvy vířivým rozvlákněním (stejně jako při recyklaci papíru). Na sítech se zachytí kvalitní papírová vlákna, která se pak použijí k výrobě papíru. Proto mají papírny o tato vlákna velký zájem. Tzv. vířivé rozvláknění rozvolní vlákna a z těch se znovu vyrábějí papír nebo lepenka. Rozvlákněním se získá z nápojových kartonů 70–90% celulózových vláken určených k opětovné výrobě papíru. Celý postup probíhá ve vířivém rozvláknovači, který je naplněn celými kartonovými obaly a vodou. Rozvláknování trvá 15–30 minut a během této doby se vlákna rozvolní a vytvoří vodnou suspenzi – vlákninu. U tohoto postupu není nutné používat pomocné chemikálie ani teplou vodu. Pro zpracování kartonů je rozvláknovač vybaven systémem umožňujícím účinné odstranění nevláknitých materiálů jako například zbytků obsahu kartonu, polyetylenových a hliníkových folií.

J. Orságová

měsících. – Kolem naučné stezky bylo realizováno na podzim 2019, kolem silnice nelze, pozemky nejsou v majetku města DB.

- *Otevřené infocentrum v sobotu i v neděli (pro turisty) – V sobotu je přístupné v červenci a srpnu – návštěvnost cca 1–2 lidé denně, mimo sezonu to zcela ztrácí smysl.*
- *Najmout odborníka o pečování zeleně, udržování záhonů, více zalívat stromy. – Město DB je domluvené s pí. Adamovou, vystudovaná vysoká škola zahradnická, v současné době zpracovává pasport zeleně ve městě, bude i pečovat o zeleně ve spolupráci s údržbou města.*
- *Dosazování stromořadí V Lipkách. – Již provedeno.*

Pokračování příště

Krátce z Bousovska

Dolní Bousov bude mít svůj kalendář na rok 2021. Kromě fotek z různých zajímavých míst a událostí v našem městě zde najdete i fotografie ze spádových obcí města. Autorem více než 50 fotografií je pan Roman Stránský. Kalendář je stolní, týdenní a za cenu 145 korun bude v polovině října k dostání v informačním centru nebo na poště. Věřím, že kalendář naše občany potěší. Mohl by se také stát milým vánočním dárkem.

Dita Říhová

Krmení městských včel. Ve středu 8. září jsme šli poprvé v novém školním roce pozdravit včelky z městských úlů. Děti zapálily kuřák, pomoci rozpěraku seškrabaly propolis. Kontrolovali jsme, jak jsou včelky zásobené potravou na zimu,

zda ještě pečují o larvy a v jakém jsou zdravotním stavu. Zatímco některé děti pomáhaly u úlů, jiné chystaly včelkám krmění. Do velké skleněné lahve nasypaly cukr, zalily ho vodou a zamíchaly. Lahev s cukerným roztokem se postavila víkem dolů nad poslední rámeček v úlu. Z otvorů ve víku si včely postupně cukr nosí do pláství. Zásobí se tak na zimu. V jednom z úlů jsme objevili královnu, má zelenou značku s číslem 38. Děti se dověděly spoustu informací, třeba to, že se liší délka života včelky, která se vylíhne v létě od včelky vylíhnuté na podzim. Ta podzimní žije výrazně déle, musí totiž přečkat zimu a vychovat další pokolení jarních včel.

Všechno je jednou poprvé, a tak tomu bylo i dnes. Dvě děti si odnášely bolavou vzpomínku v podobě včelích žihadel.

Pan Říha nám ukázal, co se používá k léčení včel proti varroáze. Mohli jsme si opatrně přičichnout k přípravku s kyselinou mravenčí. Popřáli jsme včelkám hodně zdraví a tu správnou zimu, chladnou tak akorát. Jestli to situace dovolí, v zimních měsících bychom se rádi o včelkách dověděli více na společné přednášce.

P. Bartková

Nové pohlednice Dolního Bousova. Ať patříte mezi pisatele nebo sběratele pohledů či vzpomínek, potěší Vás nová sada pohledů z Dolnobousovska. Během léta byly vydány dva pohledy s leteckými snímky Bousova a jeden pohled s koláží záběrů z obce Střehom. Pohledy jsou k dostání v informačním centru v Kostelní ulici.

D. Říhová

Akademie třetího věku. Pořady akademie jsou určeny široké veřejnosti, jedná se o zábavně vzdělávací pořady pro aktivní seniory. Základ tvoří lektorský výklad doplněný multimediálním promítáním. Akademii třetího věku nemusíte zahájit celým semestrem. Vyzkoušejte jeden ukázkový pořad, během kterého se na vlastní oči a uši přesvědčíte, jak pořady akademie fungují. Pořad trvá obvykle okolo 80 minut bez přestávky. Před koncem pořadu proběhne krátká divácká soutěž a také v případě zájmu závazné přihlášení do celého půlročního cyklu akademie. Úvodní pořad na téma: Zábavná historie medicíny proběhne ve středu 7. října 2020 od 13.30 v zasedací místnosti na radnici ve 2. patře (možnost přístupu výtahem).

P. Kula

Vaše rodná obec na archivní mapě aneb císařské povinné otisky stabilního katastru Čech a Moravy. V galerii Na faře nyní naleznete výstavu s názvem Praha v proměnách času, kterou zapůjčil Zeměměřičský úřad v Praze. Mezi vystavenými panely jsou i pohledy na historickou Prahu v otiscích stabilního katastru. Císařské povinné otisky stabilního katastru jsou jedinečné barevné archivní mapy z let 1826–1843 v měřítku 1:2880. Jedná se o precizně vy-

tvořené kartografické dílo z dob Rakouska-Uherska, které zachycovalo původní stav krajiny. Pro Čechy je archivováno cca 31 tisíc mapových listů a pro Moravu a Slezsko cca 15 tisíc mapových listů.

Zajímá vás, jak byla zakreslena Vaše oblíbená oblast nebo rodiště na archivní mapě, případně zda vůbec existovala? Chcete mít doma na stěně originální mapovou dekoraci? Potřebujete potěšit někoho blízkého a nemáte inspiraci na dárek? Mapu konkrétního místa si můžete objednat a zakoupit na Geoportálu ČÚŽK <https://geoportál.cuzk.cz>, a to jak v tištěné, tak v digitální podobě. Cena za 1 mapový list císařského otisku je 300 Kč (tisk) nebo 25 Kč (digitální jpg). Mapy stabilního katastru Dolního Bousova z let 1826–43 v rozměru 50 x 70 cm jsou ke koupi přímo v infocentru.

D. Říhová

Sázejme stromy. Město Dolní Bousov plánuje na podzim otevření 3. naučné stezky, tentokrát s názvem Městem Dolním Bousovem. Přibližně tříkilometrový procházkový okruh začne na nádraží a bude kolem sběrného dvora a Zvolínku pokračovat k Rachvalům, Podlesáku a zpět do města. Že se vám na tom něco nezdá? Že mezi Zvolínkem a Rachvaly není cesta? Správně, dnes není. Ale kdysi bývala a jedním z přínosů nové stezky bude její obnovení a tím v dnešní době žádané rozdělení nadměrně velkých ploch polí. Nově vzniklá polní cesta bude obroubena ovocnými stromy, na jejichž výsadbu přispěje ze své nadace ŠKODA Auto. Slavnostní otevření stezky spojené s výsadbou 30 jabloní a třešní se uskuteční **ve středu 28. října**. Všichni jste k slavnostnímu otevření srdečně zváni. Pokud budete chtít přiložit ruku k dílu a některý stromek si zasadit přineste si s sebou i vhodné nářadí (nejlépe rýč).

D. Říhová

Oficiální smuteční vývěska. Oficiální vývěska pro umístění smutečních oznámení byla umístěna v Kostelní ulici přímo naproti kostelu sv. Kateřiny. Z podnětu občanů rozhodlo vedení města o umístění vývěsky, která slouží pro smuteční oznámení. Jde o bezplatnou službu. Jakýkoliv zájemce o vyvěšení parte může smuteční oznámení kdykoliv vhodit do poštovní schránky infocentra, která je umístěna přímo pod vývěskou.

D. Říhová

V této rubrice je místo i pro vaše sdělení, názory a zajímavé informace, na které byste rádi upozornili další obyvatele Dolního Bousova a okolí. Své příspěvky zasílejte emailem či poštou do redakce nebo je přineste osobně do infocentra v Kostelní ulici.

Paní Věra Žďánská – stoletá

Exaktně řečeno se lidská stovka po-
hybuje na samém okraji možných demo-
grafických dat. Z hlediska sousedského
a přátelského jsme tu v tichosti svědky
mimořádného úkazu. Paní Věra Žďánská
si tu v absolutním poklidu cupitá kol plot-
ny nebo zaběhne na nákup, často vyjede
s rodinou na zahrádku či k někomu z nich
na chalupu. Doma si přečte dobrou kníž-
ku, projde běžný tisk, vyluští křížovku. Pří-
jme řadu sousedských návštěv. Vždy upra-
vená jak ze škatulky. Pojem „stoletá“ vůbec
ani nevnímá, rozhodně nerozlišuje nějaké
to desetiletí sem či tam. Pravda, občas si
posteskne, že třeba nemůže navléci niť
do očka jehly (to vše bez brýlí!), nebo že se
jí hůř chodí po hrbolaté zahradě, jestli by si
neměla opatřit hůlku. Ale zatím to neřeší.

Nicméně 30. července tohoto roku,
přesně v její výroční den, se v bousovské
DPSce uskutečnilo malé setkání k přípo-
menutí oné „stovky“. Pan starosta s paní
matrikářkou přišli s velikou kyticí a pamět-
ním listem. Osobně dorazila ředitelka pří-
slušné zdravotní pojišťovny s doprovodem.
A také tu byli místní, naše šikovné kuchař-
ky a ochotná pečovatelka s tácem sladkostí
vlastní výroby, mnohé sousedky i sousedé
z DPS, další gratulanti vnitřní i vnější. Bo-
haté pohoštění zajistila rodina jubilantky.
Rozcházelí jsme se plni dojmů za zvuku
klávesového nástroje jedné ze spoluoby-
vatelek. Ale Věru ještě čekalo v příštích
dnech setkání v širokém kruhu rodinném.

Sto let, to už je kus historie. Vždyť Věra
se narodila na prahu nové republiky, její
rodiče a všichni dospělí kolem dávno v 19.
století. Zmíním aspoň její maminku, pro-
tože ta je pro Bousov a další události pod-
statná. Jako děvče ji čekal osud ženy, která
se bude starat o domácnost manžela a vy-
chovávat děti. Přesto zažila za svobodna
několik zajímavých etap. Nějaký čas slou-
žila u svého staršího bratra v Plzni v re-
stauraci. A pak byla na doporučení u jedné
herečky Burgtheatru ve Vídni, kde pečova-
la o její maminku a vedla hereččino záze-
mí. Když se po letech vracela do Bousova,
znala vídeňské kuchyně a místních mravů,
putovala za ní výslužka městského nábyt-
ku včetně mramorového toaletního stolku.
Mařanovi, neb tak se Věra za svobodna
jmenovala, bydleli původně v Příčné ulici.
Vinou souseda však vyhořeli a nebylo v je-
jich silách dům obnovit. Žili pak postupně

na několika adresách v nájmu. V 30. letech
to bylo zrovna u Veselých na náměstí ve-
dle radnice (dnes Bernartovi). Na radnici
v té době bydlela rodina známého lékaře
a spolkového činitele MUDr. Františka
Vaňka, pan doktor tam měl i svoji ordi-
naci. Paní Anna Mařanová měla dcery už
dost velké (Věra 14 let a sestra Lidka 6 let)
a tak přijala u Vaňkových službu na vý-
pomoc. Ta služba záhy přerostla v silné
pouto. Paní Mařanová zajížděla za Vaň-
kovými v případě potřeby i na další jejich
štaci, na Karlovarsko. A vnučky Vaňkovy,
Sylva a Mahulena Daničkoví, na ni dodnes
vzpomínají jako na „paninku Mařanovou“
a sblížily se i s Mařanovic děvčaty, Věrou
a Lidkou. Ten vztah trvá s nezměněnou si-
lou dodnes. Sylva a Mahulena byly i na ro-
dinné oslavě naší stovkařky.

A co naše jubilantka? Byla děvčetem
velice šikovným, na obecné škole (1926–
1931) měla vždy samé jedničky (jedinkrát
ve čtvrtletí dvojku z nepovinné němčiny).
Podobně v první měšťance vždy na výbor-
nou. Toužila se stát učitelkou. Úspěšně pro-
to složila zkoušky na reálku do Mladé Bo-
leslavi. Tři roky tam jezdila, až se další stu-
dium stalo pro rodinu finančně neúnosné.
Nejbližší jejímu založení a v Bousově do-
stupné bylo pro ni krejčovství. A tak se v le-
tech 1935–1938 vyučila u Josefa Folprechta
dámskou krejčovou. Zároveň absolvovala
dvouletou živnostenskou pokračovací ško-
lu, opět vždy s prospěchem výborným. Jako
tovaryš krejčovského řemesla prošla několi-
ka provozy v Praze a v Bakově nad Jizerou.
Když se vrátila domů, válka končila a na-
staly jiné poměry. Soukromé živnosti byly

zrušeny, šila tedy pod komunálem a částeč-
ně na zapřenou i soukromě (jak bylo tehdy
běžné; dodnes potkávám dámy, které u ní
šily i šaty svatební, promoční či do taneč-
ních, modely často obdivované). V sedm-
advaceti se provdala za Karla Žďánského,
osud jim dětí ale nedopřál. Žili však spo-
kojeně s maminkou Mařanovou, naposled
v Talerově vile Na Hrázi. A děti měli ko-
lem sebe vždycky dost. Po děvčatech Vaň-
kových–Daničkových přišly děti její sestry
Lidky provdané Lencové. Dnes už za ní jez-
dí další generace vnučat Lencových. Lída
Lencová už mezi námi není, ale všichni
Lencovi dál drží nad tetou Věrou ochranou
a hlavně přátelskou ruku.

A proč si autor těchto řádků občas
troufne sklouznout k důvěrnějšímu oslove-
ní naší paní stoleté? No protože když se
před čtyřiceti lety s rodinou přistěhoval
do Bousova, dostali od obce byt v Talerově
vile hned vedle bytu paní Žďánské. A že
měli dvě malé holčičky, paní sousedka jim
ihned přispěchala na pomoc a holčiny čes-
to pobývaly v její péči, než se rodiče vrátili
z nepravděpodobných služeb učitelské.

A když město před dvaceti lety posta-
vilo pěkný dům s pečovatelskou službou,
stala se paní Žďánská první jeho obyva-
telkou. Dnes tedy základní položkou in-
ventáře DPS. Troufám si říct, že je jednou
z nejnavštěvovanějších. Málokdy ji zastih-
nu doma samotnou. A popravdě řečeno
nedivím se. S ní je vždy úžasné svobodná
nálada. Žádné nucení, z její strany na-
prsto jasné názory, je-li třeba, přidá i dů-
raznou výtku, která však nikdy neurazí.
Vedli jsme teď spolu i několikahodinové
rozhovory a paní Věra nejevila nejmenší
stopy únavy, ochotně přinášela desítky
dokumentů a fotografií a otvírala kol nich
příběhy, které jakoby se staly včera.

Sto růží zdobilo nedávno její byt. Drobná
naše paní stoletá otvírá další všední
(nevšední) den svého spokojeného i po-
korného života...

Tomáš Grindl

Tajemníkem městského úřadu je téměř třicet let

Tajemníkem Městského úřadu Dolní Bousov je Pavel Kula (1949) od 1. září 1993. **Zajímalo mě, jak se člověk stane městským tajemníkem.** „Město vypíše výběrové řízení, přihlásí se zájemci, proběhne konkurs a výběrová komise určí vítěze, který je jmenován do funkce. U mě to tehdy bylo trochu jiné, protože platily jiné zákony než dnes. Uzavřel jsem pracovní smlouvu a zároveň jsem byl jmenován tajemníkem. Dnes musí být jmenování i odvolání se souhlasem ředitele krajského úřadu, v roce 1993 ještě kraje nebyly. Byl jsem tehdy jediný zájemce, protože doba byla nejistá a o funkci nikdo neměl zájem.“

Jaké jsou požadavky na funkci tajemníka? „Tehdy to bylo střední s maturitou, dnes už je minimem bakalář. Nebo věk. Tehdy to bylo 45 let, dnes je to 50 let. Pak se vzdělání promíjí. Požadavkem pak je do dvou let od nástupu do funkce speciální kurz pro tajemníky. Já jsem tehdy absolvoval v Benešově ve vzdělávacím zařízení ministerstva vnitra čtyřtýdenní kurz, po jehož konci jsem vypracoval závěrečnou práci. Pak jsem dostal osvědčení. A v roce 1999 jsem absolvoval zkoušku odborné způsobilosti pro tajemníky městských úřadů. A v dalších letech ještě další zkoušky.“

Co je hlavní náplní práce tajemníka? „Zajišťuji chod celého úřadu. Určuji plat všem zaměstnancům městského úřadu, sepisuji pracovní smlouvy, řídím činnost všech pracovníků. Vydávám pracovní řád, organizační řád, spisový řád a řadu dalších dokumentů. Odpovídám se starostovi města. Dolnobousovský městský úřad má včetně mě osm zaměstnanců plus starosta a místostarosta. A jsou zde čtyři odbory – finanční, stavební, místního hospodářství a matrika.“

A kdo řídí zaměstnance města? „Zaměstnance města řídí vedoucí jednotlivých oddělení. Knihovnu a infocentrum paní Říhová, jídelnu Domu s pečovatelskou službou paní Křapková a údržbu a úklid města pan Havelka. Ti se zodpovídají starostovi a místostarostovi. Část pravomocí mi starosta v souladu se zákonem o obcích delegoval. Takže já těmto zaměstnancům vyřizuji pracovní smlouvy, platové výměry a další věci.“

Zažil jsi za těch skoro třicet let pouze dva starosty. Zkus popsat svoji spolupráci s nimi. „S oběma se pracovalo velice dobře,

na rozdíl od obcí, kde se tajemníci měnili po každých nových volbách s novými politiky na radnicích. Padli jsme si do noty jak s Pepíkem Vynikalem, tak s Mirkem Bočkem. Spolupráce s nimi byla a je moc dobrá. Samozřejmě občas byly a jsou nějaké třenice při dohadování o různých věcech. S Pepíkem jsme v podstatě městský úřad budovali v souladu se zákonem o obcích, protože do té doby to byl místní národní výbor. Zakládali jsme jednotlivé odbory, určovali pracovní náplň. Do té doby zde byla promíchaná státní správa a samospráva. Dnes má každý odbor svoji náplň práce a povinností a úsek, za který odpovídá.“

Stalo se ti, že ses musel s nějakým zaměstnancem rozloučit? „Ne. Pokud docházelo k odchodům, bylo to do důchodu nebo po dohodě. Spíše jsem nové pracovníky přijímal, protože při mém nástupu zde bylo 5 úředníků, což nestačilo. Obzvláště v dnešní době, kdy je stále víc a víc předpisů, především pro finanční odbor. V tom se někdy nevyznají ani největší daňoví odborníci, natož obyčejní zaměstnanci. Náš úřad pracuje asi patnáct let se stále stejným počtem zaměstnanců. A protože jsou velice zkušené, zvládají svou práci dobře. Velkou zátěží jsou kontroly. Když jsem nastupoval, měly obce relativní samostatnost. Dnes jsme tak sešňerováni zákony, na všechno chodí kontroly. Ať je to dvakrát ročně audit, kontroly výkonu státní správy, kontroly dotací a spousta dalších. Není téměř měsíc, aby na úřadu nebyla nějaká kontrola. Na jednu stranu to je asi dobře, na druhou stranu je to zátěž. Každá kontrola znamená připravit podklady a věnovat se jim místo obvyklé činnosti.“

Je počet zaměstnanců městského úřadu srovnatelný s jinými stejně velkými městy?

„To se těžko hodnotí. Ale myslím si, že jsme na minimálním stavu, který je schopen práci zvládat. Hodně akcí je financováno z dotací. A to znamená po dobu pěti let sestavovat hlášení a kontrolovat, zda nedošlo k porušení dotačních podmínek.“

Nemělo by město mít osobu, která by se starala o městský majetek, především o stavby? „To je spíše otázka pro radu města, než pro mě. Zatím tuto práci vykonává finanční odbor, který má na starost inventarizaci majetku. Pěči o něj pak provádí oddělení údržby města. Nyní se ukazuje, že především péče o veřejnou zeleň je velice náročná a nákladná. S každou novou ulicí přibude veřejná zeleň, o kterou je nutné se starat. Začali jsme spolupracovat s paní inženýrkou Adamovou, která vystudovala vysokou školu zahradnickou v Lednici. Uvažujeme, že ji město zaměstná a bude mít na starost veřejnou zeleň – vyhodnocení jejího stavu, nutnou péči, doplnění či obnovu. A bude mít k dispozici část zaměstnanců města. Zatím nám provádí pasportizaci veřejné zeleně, kde popisuje současný stav a navrhuje řešení. Po skončení mateřské dovolené by na její zaměstnání mělo dojít.“

Jsi členem Sdružení tajemníků městských a obecních úřadů České republiky? A pokud ano, co ti to přináší? „Členem jsem. A dává mi to hodně. Dvakrát ročně máme dvoudenní odborné semináře, zaměřené vždy na nejaktuálnější problémy naší práce. Velkým přínosem jsou i osobní kontakty a výměna zkušeností. To dá mnohdy víc, než celý seminář.“

Máš mnohaleté zkušenosti s funkcí tajemníka. Pokud bys mohl, co bys změnil? „Na náplni práce moc měnit nejde. Dal bych obcím více pravomocí řídit svoji činnost, ale to je úkol pro politiky. Před vznikem krajů měly obce širokou pravomoc, která byla postupně okleštěna. Obce jsou tak svázané předpisy a přerozdělováním finančních prostředků (dotací), že moc prostoru pro jejich iniciativy není.“

Poslední dotaz jde do historie. Než jsi nastoupil na místo tajemníka, byl jsi v Proclimě (bývalý Strojtex) a byl jsi členem skupiny, která neuspěla při privatizaci. Pokud byste tehdy uspěli, myslíš si, že by fabrika dnes ještě existovala? „To je těžké odpovědět, ale doufám, že ano. Je to ale jen můj pocit. Byl s námi tehdejší ředitel Bažant, takže zkušenosti s vedením fabriky by byly. Největším problémem úspěšné skupiny bylo podle mého názoru to, že zanikl vývoj. Bez něho ve velmi silné konkurenci to dopadlo tak, jak to dopadlo.“

Miloslav Ječný

Proběhlo Libáňské divadelní léto

Vážení občané města Dolního Bousova,

dovolte mi, abych připomenul uplynulou divadelní sezónu, která se odehrála v prostorách sousedního městečka Libáň v sokolovně během tří nejkrásnějších měsíců v roce (červen, červenec, srpen 2020). Všechna představení proběhla ve vnitřních prostorách budovy. Letošní průběh léta (déšť, létající hmyz, ...) nedal předpoklady pro postavení venkovního pódia na zahradě sokolovny.

Tento projekt vznikl asi před rokem, nyní mám na mysli samotnou přípravu, ale ve skutečnosti běží již nepřetržitě asi 20 let, kdy započaly nepřetržité opravy vlastní budovy a zahrady. Jedná se o obnovu bohatých kulturních libáňských tradic a mimo jiné navázání na tradice divadelního souboru Bozděch. Tělocvičná jednota Sokol Libáň patřila v předválečném období mezi organizace, které určovaly směr dění v celém našem regionu i mimo něj. Proto program byl obohacen diváckým kvízem o historii sokolovny. Opravy interiérů se podařilo dostat již na úroveň, která umožňuje pravidelně každým rokem tuto letní přehlídku zorganizovat. Dosavadních výsledků jsme dosáhli tvrdou prací bez dotací, tak jako tomu bylo v počátcích založení organizace a v meziobdobí světových válek.

V těchto dnech již začínáme s přípravami na sezónu další, která by mohla být delší, bohatší a krásnější. Nyní mi dovolte krátkou rekapitulaci a vyzdvižení předností divadelních ochotnických souborů, které se zúčastnily letos:

1. hra – Naši furianti – režie: Jiří Pošepný

U diváků hra sklídila velký úspěch. Musíme vyzdvihnout její výborné zvládnutí a vysoké, početní a herecké nasazení. Na jevišti se pohybovalo až 22 herců, kteří dokázali mistrně přemisťovat rekvizity v průběhu představení. Zpracování, podání, kulisy, výzdoba i kostýmy patřily k tomu nejlepšímu, co divák mohl spatřit. Před vystoupením a během přestávky zahrál na kytaru svoje skladby Tomáš Fürbacher.

2. hra – Tchyně na zabití – režie: Helena Šlaisová

U této hry, jak název napovídá, se režisér pustil do tématu, které je divácky velmi atraktivní, protože je ze života. V první polovině hry nám milenecká dvojice předvedla milostné, postelové scény a rodinné střety se svými matkami. Tyto matky prezentovaly odlišné pohledy na vnímání života. Herci předvedli velmi dobrý výkon. Výzdoba, kulisy a nazvučení v profesionálním provedení byly na vysoké úrovni. Divadelní soubor Tyl Slaná, z.s. u Semil dokonce přivezl pro diváky divadelní informační letáky s programem představení. Moc milé, díky.

3. hra – Tak mi zahraj režie: Jarka Jenčíková

Tato komedie ze seniorského prostředí v podání mladých herců byla taktéž povedená. Musíme vyzdvihnout herecký výkon pana Radka Komárka z Osenic, který reprezentoval místní herce spolu s paní Monikou Hálovou. Výzdoba a kulisy nebyly tak bohaté jako u předcházejících divadel, ale herecké výkony srovnatelné. Toto diva-

dlo trvalo pouze asi hodinu a hrálo se bez přestávky. Proto byla na začátek a na konec představení pozvána živá hudba Fafanda band. Po skončení představení mohli diváci, kteří zůstali, zpívat nebo si i zatancovat. To se také i stalo a lidé z divadla odcházeli až po jedenácté hodině s dobrou náladou.

Poslední hru, kterou měl hrát DS Dobrovít z Dobrovic, soubor odřekl se zdůvodněním druhé vlny covid-19.

Na závěr bych chtěl moc poděkovat všem organizátorům a hercům, kteří se podíleli na tomto kulturním dění v našem regionu, městu Libáň za zapůjčení židli a propagaci této akce na svých webových stránkách. Areál Tělocvičné jednoty Sokol Libáň připravuje otevření své historické galerie se zajímavou prezentací v nových prostorách. Termín otevření je posunut na začátek dalšího ročníku divadelního léta Libáň 2021. Nicméně prohlídky multifunkčního areálu s možností ubytování jsou možné po telefonickém objednání.

Přehlídka potvrdila, že dimenze budovy jsou ideální pro pořádání menších podobných akcí tohoto rozsahu. Všechny změny a nové akce budou zveřejněny buď na vývěsní tabuli před budovou Sokolovny, na Facebooku (Tělocvičná jednota Sokol Libáň), nebo na webových stránkách jednotlivých měst (Libáň, Kopidlno, Sobotka, Dolní Bousov, Rožďalovice...).

Spolupracujeme s dalšími divadelními spolky. Příprava nového programu bude trvat asi do konce října. Budeme se snažit o unikátní představení s bohatým programem bez nárůstu vstupného tj. 120,- Kč.

*Ing. Milan Drožen
Starosta TJ Sokol Libáň*

Staré matriky zvou

Prožili jsme si letos divné jaro i léto řízené tím tajemným virem. Já jsem si tuto dobu zpestřil zajímavou činností: prohlížel jsem řadu týdnů nejstarší sobotecké matriky. Jsou naštěstí již delší dobu na internetu, a tedy poměrně snadno dostupné, nemusíme za nimi jezdit do Státního oblastního archivu, v tomto případě do Zámrsku.

Asi se zvědaví čtenáři nejprve zeptají, co to matriky jsou a proč o soboteckých matrikách píšete do Bousováka. Tak tedy ve zkratce: matriky jsou od středověku základem evidence obyvatelstva. Byly vedeny na farách církevními orgány a rozděleny do tří druhů: matriky narozených, oddaných a zemřelých. Základní jméno a datum bylo postupně v různých dobách

doplňováno údaji o hlavních účastnících a místě obřadu, o zaměstnání dotyčných, bydlišti, věku atd. Od roku 1949 vede matriky stát a starší svazky jsou uloženy ve státních oblastních archivech. Dnes už se badatelům starší svazky předkládají ke studiu jen výjimečně, protože jsou téměř úplně digitalizovány. Přístup do novějších svazků je omezen zákonem o ochraně osobních údajů.

Nyní si pojdme zodpovědět otázku, proč o nejstarších soboteckých matrikách

píší do Bousováku. Odpověď je jednoduchá: protože samostatné dolnobousovské matriky jsou vedeny až od roku 1753, kdy v Dolním Bousově byla znovu osamostatněna farnost. Ta zanikla v pohusitském období a nebyla hned po roce 1620 obnovena, protože vítězná římskokatolická církev trpěla nedostatkem kněží. A tak v našem okolí byla jediná obsazená farnost – děkanství v Sobotce, pod jehož správu patřily obvody dříve samostatných farností Dolní Bousov, Libošovice, Mladějov, Samšina a Markvartice. Umíte si představit ten obrovský obvod, který sobotecký pan děkan spravoval za pomoci obvykle jednoho či dvou kaplanů, ale v počátcích v některých letech sám? A to zde ještě měl na starosti další kostely: Osek, Nepřívěc, Vlčí Pole; kaple byla i na Kosti. To vše patřilo (kromě Mladějova a Samšiny) ke kosteckému panství. Až po roce 1720 došlo k postupnému obnovování farní organizace a obsazování opuštěných far. Farnost Samšina má proto samostatné matriky od roku 1720, Mladějov 1740, Markvartice 1743, Dolní Bousov 1753 a Libošovice 1787. Tím mizí údaje o obyvatelích těchto farností ze soboteckých matrik. Zbytek Bousovska byl církevně spravován z Osenic, z Března nebo ze vzdálenějších míst, až později byly zřízeny farnosti Všebořsko (1765) a Řitonice (1795).

Dolnobousovské záležitosti křtů, svateb a pohřbů byly tedy v letech 1659–1752 evidovány v soboteckých matrikách, v nichž se dozvídáme velmi zajímavé, třebaže zpočátku jen kusé zprávy o mštechku a okolí. Jistě nás upoutá především řada jmen jednotlivých rodin, která se tu vyskytuje i dnes, tedy nepřetržitě více než 300–350 let (nebo teprve nedávno zanikla). Jsou psána různým dobovým pravopisem a lépe či hůře psaným rukopisem. Srovnejte: Aust, Bernart, Boček, Bůva, Cvrček, Čáslavský, Doškár, Folprecht, Hema, Janatka, Janda, Janů, Karban, Linka, Ort, Procháčka, Sobota, Šolc, Valenta, Voborník, Zahrádka, Žlůva aj.

Stejně tak je zajímavé sledovat, jak jsou psána jména jednotlivých obcí v okolí. Nejzajímavější vývoj prodělaly Ošťovice. Původně byly psány (uvádím podobu tak, jak se vyslovovalo, bez w, bez spřežek cz, ss apod.) Vochvišřovice s několika drobnými změnami, pak před polovinou 18. století Vostějovice, dlouho Vošťovice. Snadno poznáte, že Lota za Humny je dnešní součást Dolního Bousova Lhota Záhumenní, Danice jsou Kdanice atd. I Bousov byl také občas Dolení, Dolejší, Dolejší, nad Brodkem – obdobně na tom byl i Horní Bousov. Kvůli mlynářům a mlýnům se setkáváme často se jmény rybníků: Buškovský, Střehomský, Šlejferna, Červený (nebo Červenský), Rohatský, Bechovský, Valcha.

Zaměstnání je uváděno jen výjimečně (mlynář, myslivec, písař, varhaník, kantor), stejně jako veřejné funkce (rychtář, primas, konšel). Jen kněží, kteří vykonávali jednotlivé obřady, jsou uváděni jmenovitě téměř vždy, stejně jako kmotři u křtů a svědkové u svateb. Mezi nimi bývají hojně zastoupeny ženy a dívky. Dost bývalo svobodných matek.

Potíže jsou s určování věku. Především si musíme uvědomit, že zpočátku se u zemřelých nebylo možno opřít o datum narození, když starší matriky neexistovaly a lidé se stěhovali. Proto je dost častý pouhý odhad stáří zemřelého (např. asi 60 let). Ale i později je přesný věk určen občas nahodile. A ještě jednu důležitou věc si v této souvislosti musíme uvědomit: v matrice narozených je v této době zapisováno většinou datum křtu, ne datum narození.

Chcete-li pátrat po minulosti svého rodu nebo zjistit zajímavosti o minulosti své obce a okolí, je studium matrik (a gruntovních knih či urbářů) nezbytné. Je také časově náročné, musíte si zvyknout na kurent a jeho různou rukopisnou podobu. Určitě se vám napoprvé nepodaří přečíst třeba slovo praperze. Ale je to „zábava“ užitečná a přinese vám mnoho radosti i poznání.

Karol Bílek

Valentova kronika se objevila!

Valentova kronika o událostech v Dolním Bousově v 18. století byla v několika posledních desetiletích obestřena tajemstvím. Ví se, že existovala, někteří autoři z ní citovali ve svých článcích v Bousováku (Samšínák, Kolátor), ale od padesátých let je neznámá. Poslední zmínku o ní uvádí Karel Samšínák – že v roce 1947 ji viděl na výstavě dolnobousovských archiválií, kterou uspořádali místní skauti. Zaujala ho, proto navštívil národní výbor a vypsal si z ní některé informace. A ve svých pozdějších článcích litoval, že si toho nevyypsal víc, protože kronika prostě zmizela.

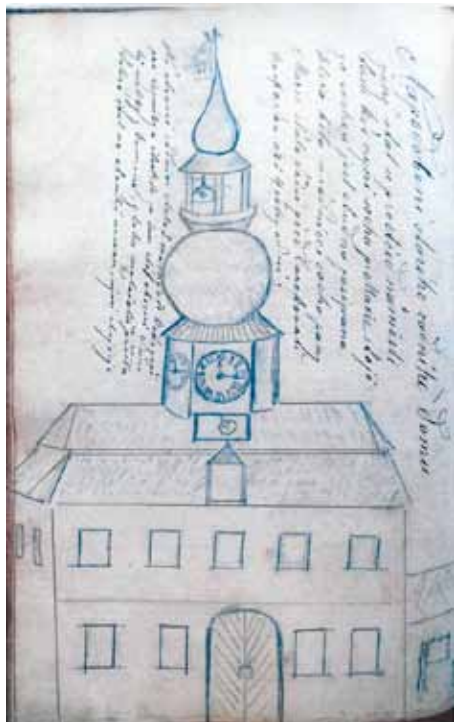
Pondělí 7. září 2020 je dnem, kdy se kronika znovu objevila. I když objevila je asi špatné slovo. Ona celou tu dobu, kdy byly považována za ztracenou nebo ukra-

denou, byla více méně na očích. Ale osoby, které o ni věděly, zemřely, a ostatní ji považovali za zmišlenou. V ono zmišované pondělí jsem byl na své další z mnoha návštěv v Okresním archivu Mladá Boleslav. Již téměř rok dávám dohromady informace o ochotnickém divadle na Dolnobousovsku, což znamená desítky hodin bádání v archivních materiálech v Mladé Boleslavi a Jičíně. Na pondělí jsem měl naplánované studium záznamů bousovských cechů, zda v nich nebude nějaká zmínka o divadle. Došlo i na Spolkovou kroniku společného cechu truhlářů, tesařů, kolářů. Spolková kronika začíná v roce 1755, kdy ji začíná psát Matěj Valenta. Po dvou stranách obrázků následují zápisy o přijímání do cechu. Ale vše je psáno písmem, který

jsem nebyl schopen rozluštit. To mě však neodradilo a kroniku, která je asi osm centimetrů tlustá a formátu téměř A3, jsem prohlížel podrobně dál.

A najednou jsem zpozorněl. Po několika desítkách stránek je najednou uvedeno:

Náčrt staré radnice ve Valentově kronice z roku 1865.

Pamětní kniha 1865, kterou píše Josef Valenta, kovář. A pak následují zapsané informace: Rok 1848; Svěcení praporu zpěváckého spolku; Sto let kostela 1866; Založení čtenářského spolku; Založení ochotnického divadla; obrázek staré radnice uprostřed bousovského náměstí s informacemi o ní; Založení záložny; Založení cukrovaru a další. Poté je obsáhlý zápis od Josefa Pi-

tra, bývalého vychovatele hrabat Kouniců ve Březně, který žil v Obrubcích, k historii Dolního Bousova (samotný DB, okolní obce, březenské panství, majitelé Kosti a mnoho dalších informací). To už jsem začal tušit, že by s e mohlo jednat o Valentovu kroniku. Ironií osudu jsem na počátku své návštěvy v badatelně vedl řeč s archivářem, že by se mohl přihodit zázrak a mohla by se znovu objevit Valentova kronika. Podnětem byla jeho informace, že kolega připravuje do sborníku Boleslavica článek o všech kronikách okresu Mladá Boleslav a kde jsou. Pozval jsem ho k nahlednutí. A shodli jsme se, že asi opravdu jde o Valentovu kroniku. A dohodli se, že bude předána na odborné pracoviště k digitalizaci. Její skenování by vzhledem k rozměrům a možnosti poškození nebylo vhodné.

Po návratu domů jsem se mailem obrátil na v současné době největšího odborníka na historii Dolnobousovska a Sobotek, na Karola Bílka. Poslal jsem mu výše uvedené informace plus fotografie. A jaká byla jeho odpověď? *Vážený pane, nemohu začít jinak než gratulací. Myslím, že stoprocentně to je Valentova kronika. Jednak proto, že Valentové dolnobousovští i markvartičti byli písmáci, navíc se o tomto rukopise vždy mluvilo jako o Valentově kronice – a obsah je skutečně kronikářský. Mohl by se třeba porovnat zápis o vzniku ochotnického divadla s Valentovým tištěným příspěvkem z publikovaného cyklu M. Boleslavského nebo zápis*

o svěcení praporu Stojmíra s novinovým vyličením slavnosti. Myslím, že by celý rukopis měl být digitalizován, abychom ho všichni mohli používat. Rozhodně by to prospělo znalosti bousovské minulosti. I ty Pitrovy zápisky bych si jednou rád přečetl. Byl to vychovatel, působil i u březenských Kouniců, dožil v Obrubcích a množství jeho rukopisů je ve Státním okresním archivu v Mladé Boleslavi. S pozdravem Karol Bílek.

Obě porovnání jsem provedl. U divadla nejen s informací M. Boleslavského, ale i se zápisy v drobné rukopisné knížečce (kronice) nadepsané *Knihla založená pro naše ochot. divadlo 1860*, zapsal Josef Valenta. Shodují se nejen informace, ale i Valentův rukopis v obou kronikách. A stejné jsou i informace o svěcení praporu Stojmíra uvedené v kronice a zveřejněné v Boleslavanu. Závěr je tedy jednoznačný – Valentova kronika, desítky let pohřešovaná, je na světě. A s ní její informace o dění v Dolním Bousově před více než půldruhým stoletím. Tedy v době, která předchází zápisům v prvním dílu kroniky Dolního Bousova, jež byl dosud považován za nejstarší dochovaný.

Ze všech informací ve Valentově kronice mě zaujal nejvíc náčrt původní radnice, která stála uprostřed náměstí. Dosud byl k dispozici jen obrázek, nakreslený později právě na podkladu informací z Valentovy kroniky. Posuďte sami, jak se liší či shoduje.

Miloslav Ječný

3. Bousovské slavnosti

V roce 2018 jsme chtěli uspořádat kulturní akci k 700. výročí první písemné zmínky o městu Dolní Bousov. Program byl tehdy připraven, ale historici nám tenkrát sdělili, že tradované datum 1318 se dle nynějších poznatků nevztahuje k Dolnímu Bousovu, a že na oslavy si tedy musíme ještě nějaký rok počkat. I tak se vedení města rozhodlo akci uspořádat – konala se pod názvem Bousovské slavnosti a má nyní svůj pravidelný termín – poslední sobotu o prázdninách.

První ročník byl zahřívací. Nikdo z nás netušil, jaká bude odezva místních občanů a jestli jsme schopni takovou akci uspořádat. Bohužel tehdy v roce 2018 bylo proti nám i počasí, když polovinu programu prošlo. Ale i tak si na náměstí našlo

cestu několik stovek návštěvníků, což nás mile překvapilo. To byl ten správný impuls se vrhnout na přípravy dalšího ročníku. Cílem slavností je oslovit všechny věkové kategorie od seniorů až po ty nejmenší. Proto se vedení města spojilo s agenturou Produkce Jitka, se kterou plánuje a vybírá dostupné hudební skupiny, zpěváky a další vystupující. Příprava slavností nám zabere prakticky celý rok, protože oslovení interpreti mají většinou kalendář zaplněný na rok dopředu. Za uplynulé tři roky jsme mohli přivítat skutečné legendy naší hudební scény, ale i začínající a vycházející hvězdičky. Jenom letos to byl Jožka Šmukař nebo nestárnoucí Ivan Mládek se svoji skupinou. V podobném duchu bychom chtěli pokračovat i v následujících letech.

Sestavování programu na příští rok je v plném proudu. Bousovské slavnosti se pomalu dostávají do podvědomí místních občanů, ale i do podvědomí široké veřejnosti z okolí. Závěrem bych chtěl poděkovat všem organizátorům a pomocníkům za bezproblémový průběh akce. Vizitkou je velká spokojenost všech vystupujících se zázemím a organizací, a zejména s návštěvností našich slavností. Musím také poděkovat především všem sponzorům a podnikatelům za podporu této akce. Bez jejich každoročního finančního příspěví bychom nemohli oslovit takové množství vystupujících. Doufám, že nám zachovají přízeň i pro další ročníky.

Miroslav Boček
starosta města

Flexi pánev

V měsíci červenci proběhla instalace nového gastro zařízení do naší školní jídelny. Konkrétně se jednalo o pánev FlexiChef® size 3 s objemem 150 litrů v celkové částce 1.330.000 Kč.

FlexiChef je multifunkční zařízení, které vaří, smaží a frituje. Zvládá vysokorychlostní vaření. Díky vysokému tlaku probíhá až 3x rychleji než při klasickém vaření. Vzhledem k rychlosti vaření nedochází ke zbytečné ztrátě především masných výrobků. Další velkou výhodou je úspora času a sil našich kuchařek. Pánev je vybavena automatickým čistícím systémem bez použití chemie.

FlexiChef nahradila ve školní jídelně 20 let starou pánev a přibližně stejně starý kotel.

Kateřina Karnová

Jazykové učebny

Jak už jistě víte z předchozích zpráv od pana starosty, během ledna až června 2020 proběhla v podkrovní škole výstavba nových jazykových učeben. Vznikla jazyková laboratoř vybavená systémem pro moderní výuku jazyků. Ve velké učebně je připraveno zázemí pro 20 žáků – tzv. žákovské stanice jsou vybaveny sluchátky s mikrofonom a notebookem, stanoviště učitele představuje multifunkční jazyková katedra, umožňující individuální práci se

žáky a obohacení výuky o nové zajímavé metody jazykové komunikace. Ve velké i menší učebně je k dispozici dotyková obrazovka pro interaktivní činnosti.

Menší, tzv. konverzační místnost, umožňuje pohodlnou a flexibilní úpravu pro hravé činnosti v hodinách jazyků a je vybavena pro tento účel židlemi se sklopnými stolkami. Oba nově vybudované prostory jsou pro využití při výuce jazyků zcela ideální – místo je klidné, plné světla a nových technických možností. Již z prvních dnů je jasné, že se do něj vyučující i děti budou těšit.

Vendula Budínová

Projekt DigiTu, DigiTam

Od 1. 1. 2020 se naše škola stala partnerem projektu DigiTU – DigiTAM, realizovaného v rámci Výzvy 02_18_067 Implementace strategie digitálního vzdělávání II EU OP VVV. Navazujeme tak na předchozí úspěšnou spolupráci, započatou se Základní školou Komenského 399 v Trutnově v projektu Čer-

stvý vítr z hor. Spolu s dalšími sedmi vybranými školami z celé České republiky se naši pedagogové v následujících dvou letech zaměří na oblasti vzdělávání dle konceptu STEAM (Science, Technology, Engineering, Art, Maths), robotiky, BYOD, výuky 1:1 a programování, včetně implementace digitálního vzdělávání napříč ŠVP (školním vzdělávacím plánem). Naši učitelé budou mít k dispozici individuální mentorskou podporu, inspirativní webináře a aktivity společného vzdělávání, které proběhnou formou jednodenních odborných stáží. Získané zkušenosti jim umožní efektivně využívat nové projektové vybavení v hodnotě cca 440 000 Kč (tabletová třída na platformě iOS, sady programovatelných stavebnic Lego WeDo a Lego Boost pro 1. stupeň ZŠ, programovatelní robůtci Ozobot, 3D tiskárna a laboratorní měřicí sada Pasco).

Cílem projektu je nejen zatraktivnění výuky a rozvoj klíčových kompetencí našich dětí v oblasti digitálních technologií, ale i šíření příkladů dobré praxe mezi dalšími školami. Naše „škola hrou“ tak bude zase o trochu více smysluplně Digi, a to nejen DigiTU (u nás v Dolním Bousově), ale i DigiTAM, neboť bude moci prezentovat svou inovativní činnost a práci svých pedagogů i žáků v blízkém i širokém okolí.

Vendula Budínová

Knížní novinky

Tipy z městské knihovny:

Dětská literatura:

- ◆ **Proč se říká...? ...ječí jako siréna** (P. Kostka)
- ◆ **Malý Mikuláš: původní komiks** (J. Sempé)
- ◆ **Proč má Eda spoustu času a dospělí ne?** (M. Haberstock)

Beletrie:

- ◆ **Svědectví** (M. Antwoodová) Volné pokračování autorčina slavného Příběhu služebnice se opět vrací do totalitního společenského režimu v Republice Gilead, která čelí katastrofálnímu poklesu reprodukční schopnosti obyvatelstva.
- ◆ **Karanténa** (P. May) Velmi aktuální detektivní thriller, který se odehrává na pozadí pandemie ptačí chřipky.
- ◆ **Žena filmového kritika** Vtipně psané blogové příspěvky o každodenním soužití muže a ženy, o rodinném a pracovním životě.
- ◆ **Baletky** (M. Čechová) Příběh mezinárodně uznávané taneční performerky a pedagožky je drsným pohledem do světa adeptek baletního umění.
- ◆ **Ženy, které mi nedají spát** (M. Kankimäki) Inspirující autobiograficky laděný román, ve kterém se autorka vydává na místa spojená se silnými ženskými osobnostmi, které šly „svou cestou“, a které jsou pro autorčin život nějakým způsobem významné.
- ◆ **Vepsáno krví vlastního srdce** (D. Galbaldon) Mladá Angličanka Claire se z dvacátého století ocitne na skotské Vysočině, ale už o dvě století dříve. Další romanticko-historický román ze série Cizinka.

Naučná:

- ◆ **Vabank: 1989–1991** (sametová revoluce, odsun sovětských vojsk) (K. Kocáb)
- ◆ **Tajný život stromů: co cítí a jak komunikují** (P. Wohlleben)
- ◆ **Pěšky mezi buddhisty a komunisty** (L. Zibura)

Týden knihoven nabízí akce

V letošním roce proběhne ve dnech 5. října – 11. října 24. ročník Týdne knihoven. Tuto celostátní akci vyhláší pravidelně Svaz knihovníků a informačních pracovníků. V centru zájmu jsou především naši čtenáři, chceme však v knihovnách přivítat i ostatní veřejnost. Myslíme na všechny a pro každého připravíme zajímavý program. Cílem je podpora knih a čtenářství a nabídka atraktivního využití volného času. Městská knihovna Dolní Bousov nezůstává stranou.

Přichystali jsme jako každoročně novou službu. Tou je letos **rozšíření otevírací doby knihovny**. Nově bude knihovna otevřena v pátek již od osmi hodin ráno. Reagovali jsme na prosby čtenářů dojíždějících z okolních obcí, kteří pak měli problémy najít vhodný spoj zpět domů. Dolnobousovská knihovna tak má pro veřejnost otevřeno již 21 hodin týdně. A každý třetí týden v měsíci dokonce 24 hodin, protože jednou za měsíc umožňujeme přijít půjčit si knihy i v sobotu dopoledne. Doufáme, že naše rozšířená otevírací doba vychází vstříc všem, kteří by chtěli chodit do knihovny.

Jak je zvykem, pro případné nové čtenáře máme bonus – **registrace na následující rok zdarma**, přijdete-li se zaregistrovat v tomto týdnu. Šanci dáváme i hřišníkům, kteří jsou v prodlení s vrácením knih. Těm budou (pokud knihy přijdou vrátit v tomto týdnu) **odpuštěny všechny upomínky**.

V úterý 6. října plánujeme po roce další besedu se spisovatelem historických románů a detektivek Františkem Niedlem. Jeho specifikou je psaní románů v sériích. U historických románů jde o sérii Rytíři z Vřesova (ze začátku 14. století), Platněř (z konce 14. století), Hynek Tas z Boru (začátek 15. století). Ke každé knižce čte realie a dějinné okolnosti, které ve svých příbězích respektuje. Jeho historické romány jsou v dolnobousovské knihovně velmi oblíbené. Od roku 2018 se drží na předních příčkách čtenosti, většina knih je neustále rozpůjčovaná mezi čtenáři. Začátek besedy bude v 18 hodin v městské knihovně, vstup zdarma.

Středa 7. 10. bude, jak už je zvykem, určena hlavně dětem a budeme je zvát na tradiční **podzimní pohádku do knihovny**. Vzhledem k situaci s nákazou covid-19 jsme letos raději nedomlouvali divadelní

představení, které bychom třeba museli narychlo rušit. Místo toho dětem od 17 hodin promítneme na plátno v podkrovní přednáškové místnosti filmovou pohádku **Mlsné medvědí příběhy**. Pohádka je natočena na motivy knižní předlohy. Medvědí kamarádi z úspěšného pásma Hurá na pohádky jsou zpět. Ten velký, to je Nedvěd, a ten mrňous zase Miška. Spolu podnikají ta nejláznivější dobrodružství, aby co nejjednodušeji nacpali svá věčně hladová břívka. Uvidíte, jak se tito zábavní chlupáči seznámili, jak spolu vaří nebo ochutnávají lanýže, jak v létě slaví Vánoce, které každou zimu prospí, i jak se usmíruje medvědí hádka. Dokonce je čeká obrovská hostina, kam dorazí medvědi z celého světa. Příběhy plné vtipu, dobrodružství a ponaučení ocení nejmenší diváci i jejich starší sourozenci a rodiče. Vstupné bude 50 Kč.

Letošní trochu nejistý Týden knihoven uzavřeme v **pátek 4. října** v 19 hodin, kdy Vám nabídneme v našem podkroví další filmové promítání – tentokrát film pro dospělé. A protože jsme v knihovně, vybrali jsme film **Šarlatán** opět na motivy knižní předlohy (Životní příběh Jana Mikoláška – pravda o slavném českém léčiteli). Film v hlavní roli s Ivanem Trojanem, je strhující životopisné drama výjimečného muže obdařeného léčitelskými schopnostmi na pozadí dobových událostí. Příběh je inspirován skutečnými osudy léčitele Jana Mikoláška, na kterého se v průběhu několika desetiletí obracely s prosbou o pomoc tisíce lidí ze všech společenských vrstev včetně nejvýznamnějších osobností politického i kulturního života. Mikolášek je člověk bez odborného lékařského vzdělání, ale s nevšedním a nevysvětlitelným nadáním diagnostikovat a pomoci bylinkami léčit nemoci, se kterými si ani doktoři nevědí rady. Jeho mimořádné schopnosti jsou však vykoupěny bojem s vlastními démony. Léčitelství je jeho vnitřní spásou a ochranou před sebou samým...

Doufáme, že aktuální epidemiologická situace umožní všechny předpokládané akce uskutečnit a že si k nám do knihovny během týdne přijdete v klidu posedět s knihou, kávou, s přáteli. Není čas stát se majitelem čtenářského průkazu dolnobousovské knihovny?

Dita Říhová

Bousevskou kotlinou zas trochu netradičně

Jak mnozí víte, o svátku republiky na konci října se otevře třetí naučná a zážitková stezka oblastí. Nemusím předem vykreslovat její trasu (i když to asi udělám) a výjimečnosti zastávkových míst oslavovat, přesto je dobré říct už nyní – bude znovu zajímavá, a hlavně – tak nějak milá. Přivede (i přes kratší výměr) do míst na východním okraji města. Nabídne informace, zábavu, radost z pohybu. A znovu předloží Dolní Bousev a jeho místa jako téma. Jako důvod k přemýšlení – klidně i o kořenech mnohých z nás. Jakou, že krajinu vybrali naši předešlí. Kolik kde úsilí vynaložili k lepšímu pobytelní i zvládnutí výměrů životních cest.

Nádraží – fenomén tak významný kvůli rozpouštění se do kraje i návratů zpět! Mnohdy jistě i emotivních, proto ten vykřičník. Trvalý důvod pro autory trampských písní – co místo s výrazným geniemi loci. Cesta od něho městskou čtvrtí, po jejímž názvu by rád skočil kdeký milovník malebnosti – Zahrádky.

A jen kousek dál Slavičí háj. Kout, který budoucnost má jistě teprve před sebou. A přesto už dnes, kolik jen vzácných dru-

hů v setkáních dokázal uvést ve známost. Jak stojí si o průchozích proměnách roku, třeba teď na konci září, když slavici dávno odletěli. Třpytí se peřím ledňáčeků, považte, migrují po tušených potocích pod křídly v třtině, na cestách k Středomoří. Snad možná obyčejné mouchy pestřenky, podobně táhnoucí k jihu. A třeba rosnička, ozývající se z posilujících bochníků vrb. A květy v loukách, třeba právě teď ocúny jesenní, které jedovatost signalizují barvou. Počet slavíků, na letním průtahu v místě okroužkovaných, přesáhl k údivu odborníků půlku tisíce! To nikdo nikdy nikde pro vědu nepořídil. A pro srdce v krajině domova právě tak. A nový výsledek z jejich kroužkování je tady, i když z méně šťastných. V údolí Rhône, na okraji jednoho města, její domů ze zahrady po ránu přinesla kočka. Internetová stránka zvířecí nemocnice (Le Tichodrome) případ dokonce uvedla jako událost. I když se slavíka na křídla postavit už nepovedlo a brzy uhynul. Ano, kroužky pomáhají dívat se za nimi k zákoutím života, kam to jinak nedokážeme.

Když ptačí park mineme po cestě ke Zvolínku, obestoupí nás ticho. Ticho

krajinné, rušené v běhu nejspíš jen periodickým hlučením dráhy opodál. Ticho rybařících. A je také uvádí informační tabule v mezi, na obnovené cestě dál, k rozhraní krajů. S nově vsazenou alejí ovocných stromů, s výhledem nalevo do vrstevnic Sobotecka, od zlomu století bez mocné figury lípy na Semtinách.

V přípojce k silnici stezka prudce uhýbá zpátky k městu, aby po chvíli v odbočce k závoďišti souběžně dovedla lidi k posezení u lípy, vsazené do místa o významné chvíli. A dopřála posezení kolem hrubého stolu, v zádveři silnice. A znovu, jako už tolikrát předtím, nabídla pěknou hrst zajímavosti z infotabule. I dětem zabavení. Pro všechny společně nakonec cestu dál, čelem už k městu. Ovšem se zastávkou. Při rybníce Podlesníku a pod jeho hrází u studánky. Za horkého dne bude nejspíš bez komárů, s možností spláchnout pot na hladině. A pak už vedle výběhu koní opět stejné Zahrádky, začínající město, poslední čtení u Pískováku a rozvázání ošlapaných bot. Zde vycházkový oblouk číslo tři končí, okruh lze dokončit nedalekou odbočkou k nádraží či dojít po chvíli za nosem rovně na náměstí.

Město na Klenici se na trasách za hrou i poučením těší na každého slušného návštěvníka. Ke konci října – buďte na stezce uvítání.

Pavel Kverek

Zprávy z přírody Dolnobousevka

Mnozí z nás s potěšením pozorovali celý rok, jak se daří stromkům vysazeným 23. 11. 2019 podél naučné stezky. Už na jaře bylo vidět, že se stromkům vede dobře, některé dokonce kvetly. Počasí bylo letos ve vegetační sezóně přívětivé, s dostatkem srážek, což také přispělo k výbornému stavu nové aleje. V září jsme mohli vidět na větvích několik prvních švestek a jablek. Z celkového počtu 75 vysazených stromků odumřela pouze jedna jablonka (čtvrtý stromek směrem od železniční zastávky na Rohatsku).

Stav studánek byl letos také příznivý. Studánka V Končinách, která přišla o vodu před čtyřmi lety, se letos opět začala plnit díky třem drobným pramínkům.

Jiná situace je v okolních lesích, zvláště na místech, kde proběhla těžba kvůli

kůrovcové kalamitě. Pohled na rozsáhlé obnažené plochy je více než smutný. Doufejme, že za několik desetiletí už bude situace docela jiná, i díky samoobnovující funkci lesa.

Orchidejové louky nad Vlčím Polem letos hýřily pestrými barvami a mnoha vzácnými květinami. Celé léto tu kvetly zajímavé rostliny (bukvice lékařská, mečík střechovitý, řebříček bertram apod.).

Na hořečkové louce u Vlčího Pole vykvetly v srpnu hořečky. Letos pouze cca 30 kusů, zato byly robustní a obsypané kvítky. Jako na každé louce, která leží blízko lesa, bylo i tady k vidění mnoho motýlů: otakárci, modrásci, okáči, ostruháčci, vřetenušky, perleťovci a další. I dál nad loukou mezi nízkými smrčky se hořečky stále drží.

Jeden letní večer jsme věnovali pozorování svatojánských broučků pod studánkou Na Horách. Je to skutečně krásný zážitek, pozorovat kouzelná světýlka, která se rozsvěcí a vzápětí zas mizí...

Do tůněk pro obojživelníky nad Rohatskem někdo opět vypustil okrasné rybky. Znovu zdůrazňuji, že vodní ná-

držky jsou určeny obojživelníkům, rybkám se v nich nikdy dobře dařit nebude. Navíc ryby se živí vajíčky a larvami žab a čolků, to je další důvod, proč jsou tam nežádoucí.

V úvodu jsem zmínila aleje, v závěru se k nim vracím, s pozvánkou na další výsadbu ovocného stromořadí 28. 10. 2020.

Bude se konat v souvislosti s otevřením třetí naučné stezky s názvem Městem Dolním Bousovem. Ovocné stromky (jabloně, třešně, švestky, ořešáky) se budou sázet podél obnovené polní cesty vedoucí od rybníka Zvolínek směrem k Rachva-
lům.

Pavla Bartková

Houbaření

Sběr hub a jejich zpracování je osobitou českou specialitou. Ne všechny evropské národy houby sbírají.

Houby samy o sobě nespádají ani mezi živočichy, ani mezi rostliny. Jako nezelené organismy tvoří samostatnou říši nazvanou Fungi. A nejsou to jen ty s nožkou a kloboučkem. Patří k nim různé plísňe, kvasinky a mikroskopické organismy, které svým počtem ty „kloboukaté“ daleko převyšují. Pouhým okem neviditelné houby mohou způsobovat rostlinám i živočichům různá nepříjemná onemocnění. Některé se však využívají ve farmacii (penicilin), v chemickém či potravinářském průmyslu.

Ve středověku se houby používaly pouze jako koření, nikdy ne jako hlavní jídlo. Tím bývala nejčastěji obilná či luštěninová kaše. Takže klasická česká smaženice není až tak klasická. Starším pradávám pokrmem je jistě polévka s houbami nebo krupkový kuba.

Pokud jde o houbaření, dělím naši společnost do několika skupin. Jedni jsou vášnivými houbaři, kteří rádi houby hledají, sbírají, zpracovávají i jedí. Druzí je sice rádi hledají, ale neradi zpracovávají a pokrmy z hub nesnášejí. Třetí na houby chodí rádi, ale úlovky pak většinou rozdají. Další lidé se na houby jen podívají a je jim špatně.

Přítom jsou houby tak zajímavá stvoření! Obsahují minimum kalorií, jsou tvořeny jen vodou a vlákninou obohacenou minerály (draslík, selen) a vitaminy (B2, B3, B12, D, E). Mezi nejvýznamnější látky, které jsou v houbách obsaženy, patří betaglukany. Snižují krevní tlak a aktivují imunitní systém. V tomto ohledu je nejčastěji zmiňována hlíva ústříčná a shiitake.

Je nutno dodat, že obsah minerálů a vitaminů se u jednotlivých hub dost liší. Velmi záleží na prostředí, kde houby sbíráme. Ideální je čistý les. Nevhodným prostředím jsou průmyslově znečištěné oblasti, kde se houbám v plodnicích kumulují těžké kovy a chemikálie.

Sbírat bychom měli jen houby, které bezpečně poznáme. S sebou v košíku odnášíme jen mladší nepoškozené plodnice, které nejsou napadené plísní, přemrzlé či jinak poškozené. Důležitá je také kuchyňská úprava. Houby nejméně 20 minut povařen v polévce nebo omáčce obvykle problémy nečiní ani dětem. Ovšem řízečky smažené na sádle nebo smaženice už mohou být hůře stravitelné. Dlouhé vaření vyžaduje i zavařování hub „na kyselo“. Houby můžeme přidat nejen do polévek a omáček, ale i pod maso, do paštik, rizota nebo karbanátků. Dušenými můžeme naplnit bramborové taštičky nebo pirohy. Výborná je úprava alá kuře na paprice, kde se místo masa používají houby.

Našel to dědeček, našel to v lese

1.) Našel to dědeček, našel to všecko,
napíchl to na klacek, domů to nese.
Dál a dál a dál, přes zelený háječek,
dál a dál a dál přes zelený háj.

2.) Babička myslela, že to sou houby,
dala to na pekáč, šup s tím do trouby.
Dál a dál a dál, přes zelený háječek,
dál a dál a dál přes zelený háj.

3.) Když se to upeklo, na stůl to nese:
Jezte to, dětičky, roste to v lese!
Dál a dál a dál, přes zelený háječek,
dál a dál a dál přes zelený háj.

4.) Tomužle žrádýlku není prý rovno,
dětíčky poznaly, že je to dál a dál a dál,
přes zelený háječek,
dál a dál a dál, přes zelený háj.

*Zpíval: Jaromír Týl (nar. 8. 7. 1932 v Dolním Bousově) 16. 12. 2017
ve Vlčím Polci.
Zapsala Pavla Bartková.*

Při houbové nadúrodě přichází na řadu sušení hub. Je to nejlepší způsob, jak houby na delší dobu (zhruba na 1 rok) uchovat.

Pokud si nejsme jistí svým nálezem, můžeme kontaktovat zkušené mykology, kteří nám poradí. Například Stanislava Tutku z mykologického klubu Ryzec při ČSOP Klenice v Mladé Boleslavi. Pro příznivce a obdivovatele hub – pozvánka na výstavu hub v Mladoboleslavském Muzeu 16. a 17. 10. 2020.

Protože je houbařská sezóna v plném proudu, přeji všem náruživým houbařům krásné úlovky. A těm, kterým houby nic neříkají, přeji nádherné chvíle strávené při procházkách podzimní přírodou.

Pavla Bartková

Bechov a Svobodín aneb Co tu kdysi bývalo

Každé město, každá vesnice má své dominanty, své zvláštnosti, své typické stavby či jiné objekty, které jsou spjaty se životem tamějších obyvatel. Nejinak tomu bylo a je na Bechově a Svobodíně. Tímto článkem bych chtěla připomenout nejen pamětníkům, jak naše vesnice vypadala v období 60.–80. let minulého století. Zaměřila jsem se tentokrát na objekty zaniklé, nefungující nebo neplnící už delší dobu svoji úlohu. Navazuji na článek popisující, jak jsme jako děti trávili volný čas. Výhledově bych chtěla navázat dalšími tématy, například článkem o místních názvech, o veřejném životě obce v minulosti, o významných stavbách. Doufám, že alespoň nás dříve narozené vrátí vzpomínky do bezstarostného dětství a radostného mládí.

Začnu až od úplného konce vsi Svobodín. Za Dufkovými (čp. 15), přesněji vlevo, těsně za jejich stodolou, býval tzv. „rybníček.“ Mohl mít rozměry asi tři krát šest metrů a zachycoval drenážní vodu z lesa. Kluci sem rádi chodili chytat pulce. „Rybníček“ byl zavezen v roce 1977, když se dělala kanalizace.

„Kálek.“ Býval těsně vedle plotu Kollátorových (čp. 24), tam, kde začíná obecní pozemek, vedle obecního domku. Zachycovala se v něm voda přitékající z lesa, mokřinka vyvěrala pod zahradami Línových (čp. 1) a Kinterových (čp. 2).

„Ve vrbičkách.“ Tam, kde kdysi bývala lesní školka, v níž se pěstovaly sazenice stromků, byly později vysázeny keře vrby, ze které se vyrábějí proutěné košíky. Ještě dnes najdete ojediněle zbytky vrbiček, které slouží jako materiál k výrobě pomlázek. Byl to pozemek mezi svobodínskou hájenkou (čp. 20) a pěšinkou spojující Svobodín s Bechovem. Blízko silničky zde také stávala budova místní pily (dnes je v těchto místech budova firmy Lentus, čp. 31).

„Střepák.“ Jeden býval na konci Svobodína, než jste přišli do Ameriky (les jihovýchodním směrem za Svobodínem), další, ten největší, býval pod náhonem směrem do louky, při silničce vedoucí z Bechova na Svobodín (dnes za budovou s čp. 49). Tam lidé vyváželi, co se dalo. Pro nás děti to byl ráj. Nacházeli jsme tu staré nádoby, nefunkční lustry, různé přístroje a další poklady. Mnohdy jsme si odtud odnášeli i velice pěkné úlovky. Na začátku devadesátých let byla skládka srovnána a zaveze-

na a celý prostor byl upraven. Někteří lidé také odváželi odpad do rybníka Holubka, skládka vznikla za zahradou Klauzových (čp. 5). S používáním popelnic tato skládka naštěstí zanikla. A poslední skládka, samozřejmě také nepovolená, bývala v písečáku. Sem vozili odpad lidé z Obce a především chatari ještě v 90. letech.

Hřiště na volejbal. Nikoho by dnes už ani nenapadlo, že na Bechově takové hřiště bylo. Ano, v dobách mého raného dětství si jakési hřiště, přes které byla natažená síť, vybudovali místní nadšenci v místě, kde se protíná silnice vedoucí na Svobodín s cestou do mlýna. V rohu směrem ke kravínu hřiště bývalo. Nemělo dlouhého trvání, jeho údržba byla náročná a brzy zarostlo. Chodili sem hrát například Milada a Ladislav Mendlíkovi, Václav Mendlík st., Jarmila a Václav Jirkovi, dcera Prskavcových, moji rodiče Marie a Vítězslav Krásovi a mnozí další. Později, někdy koncem 60. let, vzniklo pěkné hřiště mezi hasičskou zbrojnicí a rybníkem. Bylo vysypané pískem, dospěli zde hrávali volejbal, my děti většinou vybíjenou, nebo jsme se tu scházeli a povídali si. Hřiště se postupem času čím dál méně udržovalo, až zaniklo docela. Dnes toto místo slouží jako pastvina.

Fotbalové hřiště. Fotbal chodili hrát kluci na hřiště u lesa. Podle pamětníků byla plocha loučky na „Obcí“ místními přetvořena na travnaté hřiště už před válkou, kolem roku 1935. Dokonce existuje

fotografie, na níž jsou místní mladíci zachyceni při jeho úpravě. Hrávali tu tedy jako kluci fotbal otcové dnešních šedesátníků, sedmdesátníků. Hrbolátý povrch byl upraven a vzniklo rovné hřiště. Nemělo vyznačený obvod, ale stály na něm dvě velké fotbalové brány. Když se „kopec“ začal více osídlovat novými chatami, hřiště se postupně zmenšovalo a přestávalo se využívat. Ještě na přelomu století se tam občas hrával volejbal. Zmenšená podoba se dochovala dodnes. Slouží především chatařům.

Váha. V místě, kde dnes stojí autobusová čekárna, bývala velká váha s rampou. Podlahu čekárny dodnes tvoří ta část váhy, na kterou najížděly traktory nebo nákladní automobily. Zařízení váhy ukryté pod krytem z fošen bylo zřejmě kdysi odstraněno. Vedle váhy stávala i malá dřevěná budka pro vážného. Jako malé děti jsme si tu často hrávali nebo se schovávali před nepřízní počasí. Autobusová čekárna sem byla umístěna někdy na počátku 70. let. Původně to byla nevzhledná modrozlutá plechová bouda, která byla po letech nahrazena jednoduchou zděnou stavbou.

Boudy na mléko. Byly dvě. Jedna stávala proti rybníku Holubka na dodnes mírně vyvýšeném místě téměř na konci vesnice směrem na Dolní Bousov, druhá byla na Svobodíně před plotem pana Nováka, dnes před Paříkovými (čp. 4). Na budce byla umístěna tabule, na níž bylo každý den vyvěšeno upozornění, kam půjdou

Fotbalisté Bechova a Svobodína na přelomu 30. a 40. let minulého století, narození kolem roku 1920, na tehdejší fotbalovém hřišti, které si sami vybudovali.

Bývalé fotbalové hřiště na Obci. Původně bylo větší, brány byly umístěny na východ a na západ, dnes jsou umístěny na jih a na sever.

ženy z JZD pracovat. Denně tu stávaly pětadvacetilitrové bandasky, v nichž chovatelé odevzdávali mléko. Jako děti jsme do bandasek často nahlíželi, občas jsme i ochutnávali.

Nádražní budova. Stojí na Svobodíně a podle cedule cestující poznají, že jsou na Bechově. Jedná se vlastně spíš o dřevěnou boudu, v níž je umístěna malá čekárna vybavená po obvodu dřevěnými lavicemi. Současný vzhled a stav této budovy odpovídá vzhledu před několika desítkami let.

Ještě koncem 60. let se zde dokonce prodávaly lístky na vlak. O to se starala paní Libichová, která seděla za okénkem v malé místnůstce, dnes nepřístupné. Zdevastovaná čekárna by určitě potřebovala nějakou údržbu, přinejmenším pořádně vyčistit a uklidit. O údržbu okolí čekárny se starali vždy místní. Do blízkosti čekárny bývaly umístěny ne zcela vkusné pneumatiky osázené například maceškami či afrikány.

Parčík na Svobodíně. Je to zvláštní, že na vesnici najdete něco, co je spíše měst-

skou záležitostí. Parčík se nachází proti vlakové zastávce. Je oplocený, vzadu se tyčí mohutné stromy. Podle plotu blíže ke kolejím rostly škumpy, později byly zlikvidovány. U plotu směrem do vsi býval široký lépe či hůře udržovaný záhon s růžemi, kosatci i jinými květinami. Staraly se o něj většinou ženy bydlící poblíž a také členky ČČK. Někteří pamětníci udávají, že se o záhonek starala děvčata z vesnice. V 70. a 80. letech bývaly na údržbu parčíku pořádány brigády. Jeho součástí byl také malý dětský kolotoč. V parčíku se pravidelně pořádala oslava Den dětí. Byly zde rozmístěny provizorní stánky, konaly se tu soutěže. V současné době slouží parčík jako dětské hřiště s prolézačkami, klouzačkou a jinými atrakcemi a je hojně využíváno.

(Článek byl zpracovaný na základě vzpomínek nejen mých, ale především mého manžela, paní Marie Dlaskové ze Svobodína a paní Marie Pitrové z Bechova, původně ze Svobodína.)

Vážení čtenáři, pokud byste měli k danému tématu jakékoli připomínky či upřesnění, ráda je uvítám a začlením do naší bechovské kroniky. Pokud máte fotografie týkající se dějin Bechova a Svobodína, budu vám vděčná za jejich zapůjčení, abych si je mohla ofotit či oskenovat. Velice děkuji.

Ingrid Mendlíková

Tradiční bechovské ukončení prázdnin letos netradičně

Proč netradičně? Protože se nekonal začátkem září, ale už koncem srpna. A také proto, že letos nebyla tato akce pojata jako indiánské léto, ale měla poněkud odlišnou náplň.

Pozvánka, kterou dostávají do schránky všechny bechovské a svobodínské domácnosti, lákala letos především na „procházku okolní přírodou za poznáním našich obcí“ a na dovednostní soutěže. Zájemci o vycházku se sešli v pátek 28. srpna na sportovním hřišti na Svobodíně. Více než hodinovým okruhem je provedl pan Aleš Pitro. Je úžasné, že prohlídky okolí naší vesnice se zúčastnily všechny věkové kategorie od těch úplně nejmenších až po seniory. Výprava se vydala po „Hrází“

kolem bývalého mlýna směrem ke „Žlábkům“. Tam jsme jako děti chodívali na konvalinky, ti starší sem chodí dodnes. Odtud směřovaly jejich kroky směrem k „Lucké hájence“, ale pak se všichni vydali proti proudu říčky Klenice. Přebrodili se na levý břeh. Pan Pitro dětem ukázal tůňku, kam se chodívalo na ryby, místa, kde se dříve děti koupávaly i stavidla, kam se chodívalo randit. Aby se výprava dostala na druhý břeh, museli všichni stavidla přejít. Souběžně s Klenicí v těch místech dříve tekla také mlýnský náhon, který bylo nutné přejít po kmeni, jenž sloužil jako lávka. Nyní je náhon vyschlý, bez vody. Odtud vedla až ke svobodínské hájence lesní pěšina, dnes téměř neznatelná. Pro děti to

byla určitě výprava dobrodružná, ti starší měli radost z toho, že se po letech podívali na místa, která dříve tak důvěrně znali a která se podle jejich slov tak změnila.

Já jsem na akci přijela na kole kolem šesté, to byli průzkumníci ještě na cestě. Bylo fajn, že jsem si mohla koupit něco k pití a že jsem se mohla pozdravit s těmi, které jsem už dlouho neviděla. Mladí se bavili u kiosku, my starší jsme si sedli k ještě nezapálenému ohništi a probrali kdeco. Zjistila jsem, kolik kočárků teď po Bechově jezdí, či je které dítě, kdo je kdo, kdo čeká další přírůstek do rodiny... probrali jsme vaření a úrodu a spoustu dalších věcí. A pak už se vrátili výletníci a já jsem si mohla popovídat s těmi, s nimiž si jenom

kývnu na pozdrav, když jedu kolem, nebo které během roku téměř nevidím. Takže jsem se dozvěděla spoustu novinek a samozřejmě i nějaké ty drby.

Děti se vrhly do soutěží, které pro ně byly připraveny. Tentokrát se neurčovalo pořadí a nezískávaly se ceny, ale hlavním smyslem bylo zasportovat si, pobavit se a zasmát se. Děti si mohly vyzkoušet skákání v pytli, chůzi na chůdách či objevit své nadání v rychlosti pojídání koblihy uvázané na provázku. Určitě při tom zažily spoustu zábavy.

A pak už byla zapálena hranice. Děti buřtíky dostaly, dospělí si buď přinesli svoje zásoby, nebo si mohli koupit klobásu. A tak jsme seděli kolem ohně společně, malí, i ti v kočárku, starší, i ti dříve narození. Děti se neostýchaly obrátit se na někoho z dospělých, pokud potřebovaly třeba naříznout buřtíka nebo podat chleba a hořčici. Říkala jsem si, že právě při takových akcích se ukáže, jak lidé z vesnice drží pohromadě a jak se této soudržnosti už odmala učí i děti. Myslím si, že to je velikým bechovským benefitem.

A pak už se pomalu začalo smrákat, obloha se zatáhla a před osmou se spustil déšť. My starší jsme se začali ubírat ke svým domovům, ti mladší možná vydrželi déle. Každopádně musím říci, že se letošní ukončení prázdnin velmi vydařilo. Je úžasné, že přijdou i starší, popovídají si, zavzpomínají. Ti mladší zjistí, že i s námi

se dá ještě mluvit a že i s námi může být legrace. Myslím si, že i v této nepěkné koronavirové době k sobě mohou lidé hledat a nacházet cestu.

Celou akci měli opět ve své režii členové SDH Bechov. A nebyla to jediná akce od začátku roku. Chtěla bych připomenout únorový hasičský ples v Obrubcích, kterému předcházela dětský karneval, 7. března následovala dnes už také tradiční opět hojně navštěvená oslava MDŽ v retro sty-

lu s podtitulem „Pojďme to oslavit stylově. Módou od dob Františka I. až po současnost.“ V dubnu se hasiči zaměřili na úklid okolí obce, především Formanky, lesní silničky vedoucí ze Svobodína na Petkovy. Je zarážející, že i zde sebraly děti několik pytlů odpadků. Ani květen nebyl díky sběru starého železa měsícem zahálky. 26. června připravili hasiči pro děti tzv. Formanskou noc, soutěžilo se, opékaly se buřty, spalo se pod širákem. To všechno na novém hasičském hřišti na Svobodíně. Červenec je v posledních letech ve znamení čundru. Nebylo tomu jinak ani letos. Cílem se stala opět některá místa Českého ráje. Ještě před tím uspořádali hasiči brigádu na úklid Klenice. Soustředili se nejen na její břehy, ale snažili se vyčistit i její tok. Překvapilo mě, že jejich úlovky byla tak bohaté. Jízdní kolo, klády, dřevěné sloupy...

Z aktivit přímo hasičských bych chtěla zmínit organizaci oblíbené soutěže Hodgepodge konané 1. srpna, při níž si družstva losují jednotlivé posty. Třešínkou na dortu bylo druhé místo žen a první místo mužů. Domnívám se, že i kdyby ženy či muži nestanuli na stupních vítězů, stejně by v našich očích, tedy v očích naší vesnice, hasiči byli a jsou vítězi. Už proto, že se o naši vesnici starají, že věnují spoustu času dětem a mládeži, kterým tak nezbyvá prostor na jiné nevhodné aktivity, a že se velkou měrou podílejí na udržování myšlenky pospolitosti. A to spatřuji v dnešní úspěšné době za nejdůležitější.

Dolnobousovský sportovní klub

Po půl roce čekání se rozeběhly amatérské fotbalové soutěže ročníku 2020–2021. Jaká bude, to asi nikdo nedokáže odhadnout. Všichni věříme, že se sezóna zdárně dohraje. Bohužel hned v prvním kole I. A třídy muselo A-mužstvo utkání v Poděbradech odložit z důvodu COVIDU-19 v mužstvu Poděbrad.

B-mužstvo vstoupilo do soutěže okresního přeboru. Mužstvo prochází generační obměnou a nikdo nečeká žádné zázraky. Mladí si musí uvědomit, že bez nich tu rezervní tým zkrátka nebude. Dorost začal další ročník v I. A třídě velmi dobře. Zatím neprohrál a prezentuje se dobrými výkony. Mládežnické soutěže se teprve rozjíždějí. Žáci, mladší žáci 7+1, starší příprava a mladší příprava hrají okresní soutěže. Základna je široká, pokud v některých ročnících je potřeba kádry doplnit, spolupracuje klub na doplnění dlouhodobě s kluby SK Sobotka a Sokol Libáň.

Výsledky A-mužstvo

SK Rejšice - Dolnobousovský SK 0:1 (0:1), branky: Kasal; **Dolnobousovský SK - Sokol Pečice 5:2** (2:0), branky: Kubeček 2x, Klíma Fr., Klíma O., Donát; **Sokoleč - Dolnobousovský SK 3:0** (2:0); **Dolnobousovský SK - Slavia Jesenice 2:1** (0:0), branky: Vynikal, Bobek

Výsledky B-mužstvo

Dolnobousovský SK "B" - Kostelní Hlavno 4:1 (3:1), branky: Stejskal, Donát, Merva, vlastní; **Sokol Březno - Dolnobousovský SK "B" 5:0** (2:0); **Dolnobousovský SK "B" - FC Mukařov 2:5** (1:1), branky: Donát, Šolc J.; **Sokol Řepov - Dolnobousovský SK 0:2** (0:1), branky: Folprecht, Rejzek F.; **Dolnobousovský SK "B" - Zdětín 1:2** (0:1), branky: Šolc J.

Výsledky dorost

SS Ostrá - Dolnobousovský SK 4:7 (1:6), branky: Nosek 3x, Kverek 2x, Zvěřina, Novák; **Dolnobousovský SK - FK Dob-**

rovce 5:3 (3:2), branky: Kverek, Merva, Nosek, Novák, Zvěřina; **Sokol Klecany - Dolnobousovský SK 2:2** (1:1), branky: Bobek 2x; **Dolnobousovský SK - Hovorčovice 0:3** (0:1)

Výsledky žáci

Dolnobousovský SK - Akuma MB 16:2 (10:0), branky: Karn 6, Zvěřina 3, Veselý 3, Skála 2, Táborský, Kynčl; **FK Krnsko - Dolnobousovský SK 1:15** (0:9), branky: Karn 4, Zvěřina 3, Skála 3, Andlt, Chrapa, Černošský, Svoboda, Oudrnický; **Dolnobousovský SK - D. Lhota/Židněves 5:6** (2:1), branky: Karn 3, Svoboda, Skála; **Sokol Březno/Sokol Řepov - Dolnobousovský SK 3:2** (2:0), branky: Veselý, Skála; **Dolnobousovský SK - SK Bělá pod Bezdězem/TJ Sokol Nová Ves (SD) 3:0** (0:0), branky: Polášek 2x, Karn

Miroslav Boček, sekretář

Stolní tenis začíná rekordní a zároveň nejistou sezónu

Na počátku října startují regionální soutěže stolních tenistů. Vlivem nejruznějších okolností áčko nesestoupilo z 1. třídy, béčko postoupilo do 2. třídy a céčko postoupilo do 3. třídy. A protože Stolní tenis Dolní Bousov, z.s. má 21 registrovaných aktivních hráčů a hráček, přihlásili jsme do 4. třídy družstvo D. Je to v novodobé existenci soutěžního stolního tenisu v Dolním Bousově premiéra.

Panují sice trochu obavy, že na tento rozsah čtyř družstev nebude hráčů dostatek a především ve vyšších soutěžích nebudou mít dostatek kvality, ale pokusíme se s tímto nejvyšším počtem družstev za dobu novodobé existence soutěžního stolního tenisu v Dolním Bousově nějak obstat. V tom se tedy bude jednat o sezónu rekordní. Proč sezóna nejistá - to je zřejmé a obavy o zdárné dohrání soutěží

mají určitě i ostatní sporty. Zatím není například vůbec známo, zda budou organizovány bodovací turnaje pro registrovanou mládež a bohužel ani nevíme, jak bude řídicí svaz postupovat v případě karantény některého z družstev, kdy nebude moci být utkání odehráno. Tak uvidíme, co vývoj přinese.

Jan Jihlavec

Oskar Kišš je mistr republiky v lukostřelbě

Většina kluků si v dětství vyrobila luk a zkoušela z něho střílet. Ale málokomu to vydrželo do dospělosti a do takové dokonalosti, aby se stal mistrem republiky. Oskaru Kiššovi z Dolního Bousova se to

podařilo. Na 86. Mistrovství České republiky v lukostřelbě, které se konalo 21.–23. srpna 2020 v Plzni - Lobzích, se stal mistrem republiky v kategorii senioři nad 50 let, kladkový luk. A to při svém druhém

startu na republice. Navíc v kvalifikaci vytvořil výkonem 684 bodů nový český rekord (maximum je 720 bodů).

Pro představu: střílí se ze vzdálenosti 50 metrů na terč, který má průměr 80 cm a je na něm jedenáct soustředných kruhů. Samotná desítka je kroužek o průměru 8 cm, v ní pak střed o průměru 4 cm, což je hodnota 10 X. Při stejném počtu bodů rozhoduje, kdo trefil vícrát 10 X. Při

svém rekordu trefil 19 krát 10 X a 22 krát desítku, zbylých 31 ran šlo do devítky, občas do osmičky. V kvalifikaci se střílí dvě kola, v každém 6 x 6 šípů, tedy celkem 72 střel. Další boje jsou vyřazovací, střílí se jedno kolo, 5 x 3 šípy. Oskar Kišš nejlépe zastřílel ve finále, kde výkonem 143 bodů porazil svého soupeře, jehož výkon byl 136 bodů (ze 150 možných).

Jaké pocity jsi měl po finále, po zisku titulu mistra republiky? „Pocity byly krásné, byl jsem šťastný, že se mi podařilo zúročit hodiny a hodiny tréninků. Snažím se trénovat téměř každý den. Od roku 2017 jsem členem 1. Královského lukostřeleckého klubu v Praze, kam jednou týdně jezdím na trénink. A v ostatní dny trénuji na střelnici za Průmyslovým zbožím. Pozemek mi pronajalo Město Dolní Bousov, takže velký dík patří zastupitelům a panu starostovi. Základem je vystřelit 150 až 200 šípů denně, to je minimum. Vzhledem k vytíženosti v práci se mi to daří tak ze tří čtvrtin. Střelnici jsem musel samozřejmě upravit, aby splňovala bezpečnostní požadavky. A v době, kdy pražský klub byl kvůli covidu zavřený, jsem trénovat jenom tam.“

Pokud má někdo doma luk a chtěl by si to zkusit, může za tebou přijít a zkusit si to? „Budu rád. Mám i v plánu vytvoření lukostřeleckého kroužku či klubu, aby se lukostřelba dostala víc do povědomí lidí. Byl by to můj splněný druhý sen. Samozřejmě nejde střílet z luku, který si uděláte z ohnutého prutu a kousku provázku. Materiály, ze kterých jsou dnešní luky, jsou ty nejmodernější. A změnil se i systém luků – já střílím z kladkového luku, u něhož není zapotřebí taková síla na natažení tětivy. Já třeba natahuji tětivu silou asi 25 kilogramů. Podle určení jsou luky hobby, závodní, lovecké – prostě je toho moc. Kladkový byl původně vymyšlen pro lov, aby lovec při míření vydržel dlouho s nataženým lukem při míření. Použití kladek s sebou přineslo i vyšší rychlost šípu, větší přesnost a větší dostřel.“

Chodíš posilovat, aby natažení tětivy bylo snazší? „Posilování je dobré, ale není nutné absolvovat dávky jako kulturisti či vzpěrači. Vždy se začíná se slabším lukem. Proto mám v plánu vytvořit kroužek či klub, kam by mohli zájemci přijít a vyzkoušet si to se slabším lukem. Tak to bylo i u mne. Zajímal jsem se o lukostřelbu jako kluk. Pak jsem před časem viděl inzerát a před třemi lety jsem si v pražském klubu zaplatil hodiny pro veřejnost. Dostanete kvalifikovaného trenéra, půjčí vám luk a šípy. Naučí vás základy. Líbilo se mi to, to bylo v roce 2015.

Řekl jsem si, že se k tomu někdy zase vrátím, ale měl jsem spoustu práce. Až po dvou letech jsem to zkusil ještě jednou a pak se stal členem klubu a objednal si svůj luk. Když si totiž někdo koupí luk, který je moc silný, zájemci to s ním nejde, a proto skončí. Důležité je začít s vhodným vybavením, a pak teprve přejít k dokonalejšímu.“

Kolik stojí luk, kterým střílíš? „Já mám luk od roku 2017, je z leteckého hliníku a stál padesát tisíc. Šípy jsou karbonové, potřebujete jich minimálně dvanáct, jeden stojí tisícovku. Tětiva je ze speciálního materiálu, stojí tři a půl tisíce. A k tomu je nutné přičíst polymix, speciální materiál pod terč. Dříve jsem střílel na hobru, ale tam se šípy ničily a nejtěžší bylo je z té hoby vytráhnout.“

Desítky na terči má průměr osm centimetrů, 10 x pak čtyři centimetry. Vždyť na padesát metrů není skoro vidět – jak se do toho dokážeš trefit? „Je fakt, že nevidím desítku, ale žlutý střed, který obsahuje osmičku, devítku a desítku. Kouzlo lukostřelby je v tom, že se nemíří. Lukostřelba je něco podobného jako golf. Vy musíte natrénovat pohyb natažení a výstřelu tak automaticky, aby šíp letěl doprostřed terče. A to když se vám pak daří dělat při závodech, jste úspěšní. Je to vše o přesnosti pohybu a jeho dokonalém naučení. Trefit terč se mi dařilo i v úplných počátcích, protože jsem střílel z deseti metrů. A vzdálenost se pak zvětšuje.“

Jak je to v zimě – střílí se venku? „V zimě se provozuje halová lukostřelba, kdy se střílí na vzdálenost 18 metrů tři šípy na terč necelých dvacet centimetrů. Desítky pak má průměr korunové mince. Takže by šlo střílet i v bousovské sportovní hale. Já

doufám, že až bude nějaké zázemí, že se mi podaří zorganizovat v Bousově lukostřelecké závody, aby lidi viděli, jaký krásný sport lukostřelba je.“

V kvalifikaci jsi vytvořil nový český rekord. Byl jsi spokojený? „Samozřejmě ano. Rekord jsem překonal o dva body. Jednou jsem trefil osmičku, jinak devítky a desítky. Světové výkony jsou o dvacet bodů víc, než jsem nastřílel já (684).“

Podařilo se ti někdy zásah jako Robinu Hoodovi – šíp v terči trefit dalším šípem? „Stalo se mi to, ale pro střelce je to spíš k nashvání, protože tím zničí šípy. Ale abych tvrdil, že to dokážu, kdy budu chtít, tak to ne. Vždy je to naprostá náhoda. A navíc takový šíp, i když třeba vypadá v pořádku, je nebezpečný, protože se může při výstřelu roztržít. A pak jsou z toho nepříjemná zranění. Já natahuji tětivu levou rukou, ale jinak jsem pravák. Asi jsem přecvičený levák. Někdy je to výhoda, že stojím opačně, než soupeři.“

Co na tvoji zálibu říká manželka? „Je to náročný koníček, žere čas i peníze. Ze začátku nebyla moc nadšená, ale vidí, že mě to baví, tak mě podporuje ve všech směrech. Ale vystřelit si z luku si ještě nezkusila. Zkoušel to syn.“

Jak dlouho ti tvůj koníček vydrží? „Já doufám, že dlouho. Není to tak náročná na fyzickou, takže se dá střílet hodně dlouho. U nás jsou střelci, kterým chybí do stovky jen pár let. Lukostřelbě se samozřejmě věnují i vozičkáři. Zrovna v pondělí 7. září jsem tu měl Davida Drahonínského, našeho paraolympionika. V sedmnácti spadl kvůli náměsíčnosti ze třetího patra a od té doby je na vozičku. Z paraolympijských her v Pekingu 2008 přivezl zlato z lukostřelby kladkovým lukem, v Londýně 2012 byl stříbrný. Mistr světa, držitel dvou světových rekordů. Na bousovské střelnici se mu líbilo. Protože k večeru svítí sluníčko do očí, pochvaloval si ztížené podmínky a rád by sem jezdil trénovat. Pobyt mezi vozičkáři je poučné a nabíjející, protože to jsou lidi, kteří přes svůj velký hendikep si dokážou dělat ze všeho i ze sebe srandu a přistupují k životu s optimismem.“

Střelci z palných zbraní si zakrývají jedno oko. Jak je to u lukostřelby? „Někdo to používá, ale ideální je naučit se mířit s oběma očima otevřenými. Potřebujete si zkontrolovat postoj, rameno, ruku, a to s jedním zakrytým okem jde hůř.“

Jak daleko by letěl šíp z tvého luku? „Nevím, nikdy jsem to nezkoušel. Jednak by to bylo trochu nebezpečné, a hlavně by se špatně hledal šíp.“

A mohl bys s lukem vyrazit na lov do lesa? „Asi ne. Musel by se technicky hodně změnit. Kladkové luky mají stabilizátory, které směřují dopředu. A s tím by byl pohyb v lese mezi stromy dost problematický. A musely by být jiné šípky. Ty, které se používají na terčovou lukostřelbu, nemají ostrý hrot. Na lov jsou speciální luky a speciální šípky s hrotem, který je ostrý jako žiletka. A lovci zvěře používají spíše kuše, protože ty jsou natažené a vystřelit jde mnohem rychleji. Ale

existuje 3D lukostřelba, kdy střelec jde lesem a zasahuje makety zvířat z různých vzdáleností a v různých podmínkách. A pak je ještě terénní terčová lukostřelba, kdy se na terče střílí v terénu. Mě se ale líbí to, co dělám. Podmínky jsou jasně dané, takže mě nemůže nic překvapit.“

Jaké máš plány do budoucna? „Vyhrát co nejvíc závodů. A rozjet v Bousově lukostřelecký klub, který by zájemcům umožnil vyzkoušet si tento krásný sport. Bude to záležet

na mých finančních možnostech, protože zatím jsem vše na střelnici platil já. Proto to jde pomalu.“

Výhra na republice byla tvoji první? „Ne. Vloni jsem vyhrál týmy, letos mám bronz z halového mistrovství, zlato v jednotlivcích venku a zlato v týmech. A doufám, že svoji sbírku ještě rozšířím.“

Miloslav Ječný

Od školního florbalu kapitánkou extraligového týmu

Právě takový krok udělala Monika Žapková (1999) z Dolního Bousova. Samozřejmě ne hned, ale v průběhu asi osmi let, kterých se florbalu věnuje. A v sobotu 12. září ve svém prvním extraligovém zápase vstřelila i svou první extraligovou branku. Byl to pěkný dárek k narozeninám. Bohužel její tým, MITEL Florbalová akademie Mladá Boleslav, přišel dvakrát o vedení a po výsledku 2:2 padl s týmem Tigers Start98 Kunratice v nájezdech, takže získal jen bod. A tak první dotaz na Moniku samozřejmě byl, zda je s výsledkem spokojená.

„Určitě jsem spokojená. S holkami jsme odehrály dobrý zápas, jenom škoda některých nevyužitých šancí. Při jejich proměněni bychom určitě na tři body dosáhly. Ale byla to naše extraligová premiéra, tak jsme spokojené i s bodem. A navíc jsem otevřela skóre. Naběhla jsem si na střed a spoluhráčka Máca mě krásně viděla, nahrála mi a já jsem dávala do odkryté brány. Radost byla obrovská.“

Kdy jsi začala s florbalem? „Bylo to v Bousově na škole asi před osmi lety. Začínala jsem v kroužku u Mirky Němečkové a pak přes družstva Florbalové akademie prošla dorostenkami, juniorkami a ženami až do extraligy. Tehdy mě vůbec nenapadlo, že bych mohla hrát nejvyšší českou soutěž. V začátcích to byl můj sen, a ten se mi splnil.“

Co tě na florbalu baví? „Baví mě všechno včetně tréninků. zápasy jsou pak za odměnu. Užívám si týmovost, to jak držíme s holkami spolu na hřišti i mimo něj. To, jak se navzájem podporujeme, je na florbalu nejhvězdič.“

Druhým rokem studuješ v Liberci, jak je složité účastnit se tréninků v Boleslavi? „Je to náročné, nemůžu se věnovat všem tréninkům. Snažím se stíhat jich co nejvíc, ale také nezanedbávat školu. Máme tři tréninky týdně plus individuální činnosti - regeneraci, posilovnu, bazén. Obvykle stíhám dva společné tréninky plus individuální. K tomu nás nyní čeká každý týden zápas.“

Jak držíš hokejku a jakou hraješ? „Hraji nalevo s hokejkou značky Unihoc.“

V minulé sezóně jste vyhrály první ligu, play off se kvůli koronaviru nekonalo. Překvapilo vás, když přišla nabídka na účast v extralize? „Překvapilo nás to, protože jsme nečekaly, že se Liberec nepřihlásí. Ale když ta nabídka přišla, neváhaly jsme a na extraligu kývly. Chtěly jsme si ji vyzkoušet, jelikož jsme

o postup usilovaly několik předchozích sezón. Vloni jsme v rozhodujícím zápase o postup do finále o extraligu prohrály s Brnem.“

Jsi kapitánka družstva - co z toho pro tebe vyplývá za povinnosti? „Kapitánkou mě určilo vedení týmu. Mým úkolem je družstvo podporovat při hře, když se nevede, tak spoluhráčky motivovat, aby ještě zabraly a odvedly maximum.“

Jaké máš plány florbalové a jaké osobní? „Určitě se chceme udržet v extralize. Jako nováček nemáme moc zkušeností, tak to nebude jednoduché. A osobně bych chtěla ve studiu dokončit bakaláře a pak zkusit magistra.“

Studuješ tělocvik a zeměpis na pedagogické fakultě Technické univerzity Liberec. Půjdeš v dědových stopách (pozn. red. - vnučka učitele Jaroslava Bernarta)? „Uvidím, až vystuduju. Ale dá se to tak říci.“

Vzpomeneš si někdy na dobu, kdy jsi závodně tancovala? „Na to vzpomínám ráda, byly to hezké časy. Ale bylo to něco úplně jiného, než dělám nyní. Společné bylo to, že jsem musela tvrdě trénovat, aby se dostavil úspěch.“

Co bys doporučila dívkám, které se věnují jakémukoliv sportu? „Nutné je pilně trénovat a věnovat se sportu naplno. Hlavně v období, kdy to člověka nebaví a chce skončit, je nutné zatnout zuby a vytrvat. Úspěchy bez tvrdé práce nepřijdou. I já jsem měla období, kdy jsem chtěla florbalu nechat, hlavně při náročné letní přípravě. Ale právě tehdy jsem zatnula zuby, přenesla se přes to a vytrvala, protože mě to prostě baví.“

Co říkají na tvé sportování rodiče? „Ti jsou nadšení, podporují mě a stojí při mně. Toho si vážím.“

Miloslav Ječný

Myslíme ekologicky, stavíme ekonomicky

Novinka

KVĚTINOVÁ SVAHOVKA

Betonová tvarovka je určena pro vyskládání konstrukce na nejrůznější terénní úpravy svahů. Svahovky jsou navrženy tak, aby se zemina, která je součástí upravovaného svahu, stala součástí konstrukce, a kromě zpevnění vytvořila vhodné prostředí pro zachování vegetace.

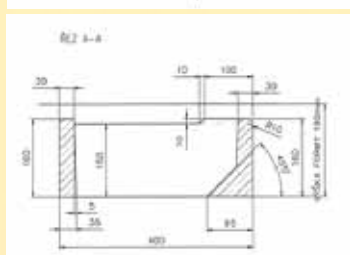
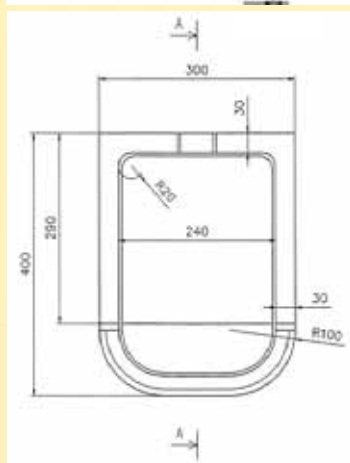
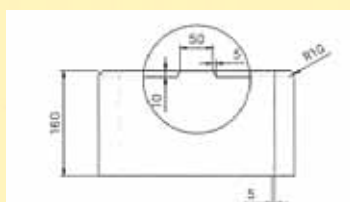
Jejich použitím, kdy splynou s prostředím a vhodně ho doplňují vynikne i jejich estetická stránka. Případným osázením získáme elegantní prvek pro okrasné zdi.

PROVEDENÍ

tvarovky z vibrolisovaného betonu přírodní barvy

PŘEDNOSTI

- ✓ snadná montáž
- ✓ dobrá stabilita
- ✓ jednoduchá manipulace - nízká hmotnost
- ✓ variabilita použití
- ✓ přírodní produkt - beton
- ✓ pomůže zachovat přírodní ráz okolní krajiny
- ✓ dlouhá životnost, bez údržby

Vymodelujte a upravte si svoje okolí
k Vaší plné spokojenosti.

DOBIÁŠ, spol. s r.o., Kněžmost 237, 294 02

☎ 326 784 092-4, ☎ 602 193 523

www.dobias-knezmost.cz, www.alidal.cz

Společenská kronika

Poděkování

Děkuji panu starostovi Miroslavu Bočkovi a paní Marcele Jelínkové za milou návštěvu, blahopřání a dárek k mým narozeninám.

Miroslav Skrbek

Děkuji Městu Dolní Bousov za dárek a blahopřání k mým narozeninám.

Marie Žáčková

Děkuji našemu panu starostovi M. Bočkovi a paní Jelínkové za jejich milou návštěvu. Panu J. Hurskému za jeho hudbu, hasičskému sboru Vlčí Pole a všem svým přátelům za blahopřání a dárky k mým 90. narozeninám. Celé moji rodině děkuji za pořádání oslavy a Vladěnce Boučkové za vzornou pomoc při oslavě. Z celého srdce všem děkuji

Milada Karešová

Vzpomínka

Dne 24. listopadu uplyne 5 let, co nás navždy opustil milovaný tatínek, dědeček a pradědeček pan Karel Hosa z Vlčího Pole. Kdo jste ho znali, vzpomeňte s námi. S láskou a úctou vzpomínají

manželka Jaroslava, dcera Jaroslava a syn Karel s rodinami.

Prodej slepiček

Drůbež Červený Hrádek opět prodává slepičky snáškových plemen typu **Tetra hnědá** a **Dominant** ve všech barvách, **Green Shell** - typu Araukana a **Dark Shell** - typu Maranska. Stáří 15-19 týdnů, 169-229 Kč/ks. Prodej se uskuteční: **8. 8., 11. 9. a 17. 10.** Dolní Bousov - u vlak. nádraží v 15.00 hod. Při prodeji slepiček - **výkup králíčích kožek** - cena dle poptávky.

Informace: Po-Pá 9-16 hod. tel.: 601 576 270, 728 605 840

Kulturní tipy

1. 9. Praha v proměnách času, galerie Na faře, výstava potrvá do 15. 10.

5.-11. 10. Týden knihoven, vše v městské knihovně:

6. 10. Beseda s Fr. Niedlem, 18.00, beseda se spisovatelem

7. 10. Podzimní pohádka pro děti, 17.00, promítáme pohádku Mlsné medvědí příběhy

9. 10. Kino v knihovně, 19.00, film **Šarlatán**

7. 10. Akademie 3. věku, 13.30, radnice, přednášková místnost 2. p.

17. 10. Otevřená SOBOTA v knihovně, půjčujeme od 9-12 hod.

22. 10. Harfový koncert, 18.00, knihovna, vystoupí Katarína Ševčíková

28. 10. Otevření 3. naučné stezky a sázení stromů u Zvořínku

6. 11. Filmové pátky, 19.00, knihovna, film Havel

21. 11. Otevřená SOBOTA v knihovně, půjčujeme od 9-12 hod.

28./29. 11. Den pro dětskou knihu, městská knihovna

29. 11. Slavnostní rozsvícení stromu, 17.00, nám. TGM

Aktuální informace a podrobnosti najdete na www.infocentrum.dolnibousov.cz a na plakátovacích plochách.

GENÍK INZERCE

Občanská inzerce

Zahrnuje krátké osobní oznámení občanů (kondolence, gratulace k životním výročím, vzpomínka atd.) v obvyklém rozsahu 2 - 3 řádky po 60ti znacích - 50,- Kč.

Řádková inzerce

Jednoduchý řádkový inzerát a stručné nabídky prodeje, koupi či pronájmů - 1 řádek nebo 40 znaků vč. mezer - 15 Kč.

Plošná inzerce

1 strana (250 x 190 mm)	1 500,- Kč
1/2 strany (125 x 190 mm)	800,- Kč
1/4 strany (125 x 85 mm)	400,- Kč
1/8 strany (85 x 60 mm)	200,- Kč
sloupeček (60 x 80 mm)	150,- Kč
sloupec (120 x 80 mm)	350,- Kč

Sleva pro opakování inzerátu

Opakování 2-3 x za rok sleva 15 %, 4-6 x za rok 20 %.

Podklady pro inzerci

- texty nejlépe elektronicky nebo čitelně na papíře
- fotky v min. rozlišení 300 dpi nebo originál fotografií (nikoli tištěnou z PC)
- formát doc, pdf nebo jpg
- platbu lze uskutečnit hotově při podání nebo bezhotovostním převodem

Příjem inzercí nejpozději v den uzávěrky pro uveřejnění ve zpravodaji, který vyjde k 1. následující měsíc.

Informace o inzerci získáte v infocentru, tel.: 322 312 001, e-mail: infocentrum@dolni-bousov.cz.

Zpravodaj Bousovák, vychází jako dvouměsíčník. Vydavatel: Město Dolní Bousov, nám. TGM 1, 294 04 Dolní Bousov, IČ: 00237680. Vydání povoleno MK ČR pod číslem E 13240. Pověřená redaktorka: Ing. Dita Říhová. Redakce: Ing. Dita Říhová, Miloslav Ječný, Zuzana Zemanová. Náklad 1250 výtisků. Grafická úprava a tisk MS Polygrafie s.r.o., Horka 35, 294 01 Bakov nad Jizerou, www.mspolygrafie.cz.

Příspěvky a inzerci přijímá Městská knihovna a infocentrum, tel.: 322 312 001, 322 312 002, infocentrum@dolni-bousov.cz. Uveřejněné příspěvky nemusí vyjadřovat názory redakční rady zpravodaje. Uzávěrka příštího čísla 15. 11. 2020. Později podané příspěvky nebo neuhrazené inzeráty nebudou otištěny. Děkujeme za pochopení.

V náhradním termínu se konal dětský den na hřišti.

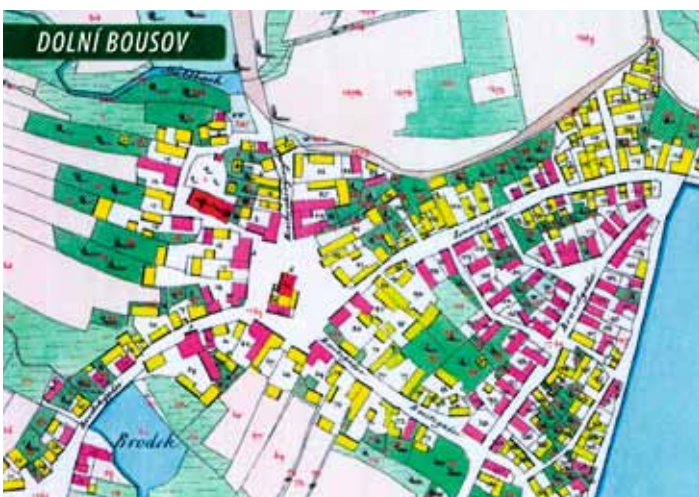
Historickou stříkačku předvedli SDH Solec. (2x Zd. Plešinger)

Jubilantce Věře Žďánské byl gratulovat i starosta Boček.

Nová smuteční vývěska je umístěna před knihovnou.

Dolní Bousov na podrobné archivní mapě kolem roku 1840.

Kreslená podoba původní radnice v DB.

Radeč Cup a Mezinár. mistrovství Holandska v autocrossu 8.-9. srpen 2020 na závodišti Rachvala.

Revitalizace sídliště na Příhoně, povrch kolem garáží.

Nová lávka přes Klenici v ulici V Lipkách.

Dokončené jazykové učebny v podkrovní ZŠ.

Křest knihy básní Pavly Bartkové. (Foto Zd. Plešinger)